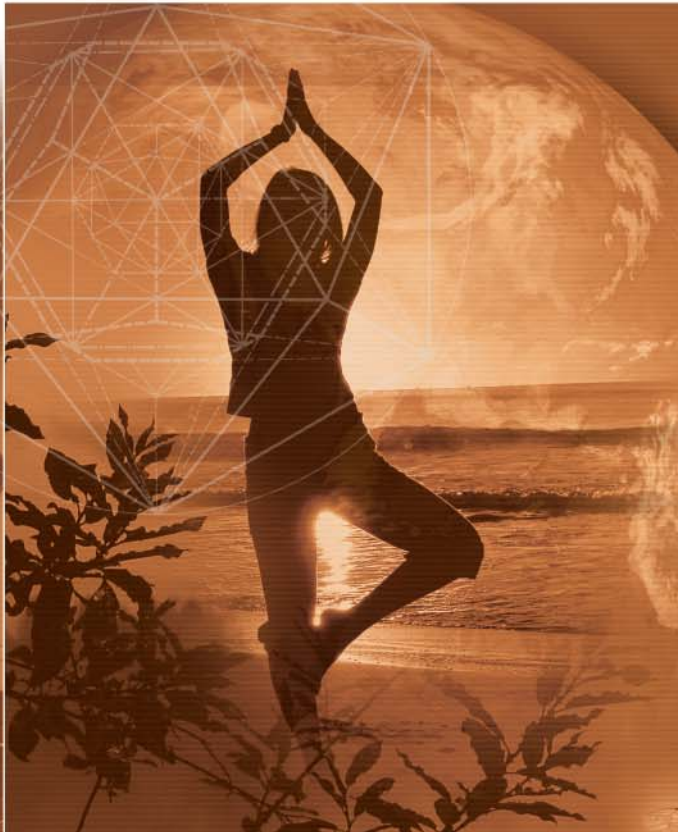

IX. évfolyam 5. szám
2008. április 14.

Semmelweis Egyetem

A Semmelweis Egyetem
hallgatóinak és
közalkalmazottainak lapja

→ Uveitis kurzus Budapesten

→ Alvásdiagnosztika gyermekeknek

Várakozások

Lapszámunk tartalmából

Költségvetésről és fejlesztésekről

A tavalyinál nehezebb év vár egyetemünkre az idén. Sok múlik azon, hogy milyen ügyesen gazdálkodnak majd a szervezeti egységek – jegyezze meg az aktuális egyetemi költségvetés kapcsán **Iványi Vilmos** gazdasági főigazgatót, akit a fejlődés, előrehaladás buktairól és egyebek mellett a központi épület elodázhatatlan felújításáról is faggattunk.

3-4. oldal

Folytatni kell a műszives programot

Újabb úttörő lépésével ismét a figyelem középpontjába került a szívsebészet hazai zászlóshajójának tekinthető Ér- és Szívsebészeti Klinika, ahol 16 évvel ezelőtt végezték az első hazai szívtranszplantációt, idén februárban pedig az első magyarországi műszív-beültetést. Kétszemes interjúsorozatunkban elsőként a sebészcsapatot vezető **Szabolcs Zoltán** professzorral beszélgettünk a műtétről, a transzplantáció lehetőségeiről és a szívsebészet helyzetéről.

5. oldal

Elektronikus egyetemi publikációs adatbázis

Januártól a Központi Könyvtár honlapján (www.lib.sote.hu) már elérhető az egyetemi tudományos közlemények nyilvántartása. A saját fejlesztésű kezdeményezés nyomán immár a legmodernebb formában követhető kutatásaink, intézeteink és egyetemünk eljesítménye. Az adatbázis felelősei, kézbentartói **Áncsán Gizella** módszertani vezető és **Szluka Péter** informatikus, számítástechnikai vezető. Segítségükkel tájékozódunk.

6. oldal

Sikeres képzések az ETK TSZI-ben

Az Egészségtudományi Kar Továbbképzési és Szakképzési Intézetében jártunk, az újpesti Erkel utcában. **Perkó Magda** intézetvezető docenst kérdeztük az itt folyó munkáról.

9. oldal

Növekedhet-e a gondolat?

Trimarán Üzletfejlesztési Program. „Ami túlél, növekszik”, írta **Parti Nagy Lajos**. **Tolnai Kata** szerkesztő pedig így folytatta a gondolatot e lap hasábjain: (a túlélők, a naggyá vált emberek) „céljaikat töretlen megvalósításba vívják. Az akadályokat ugródeszkának használták, nem pedig lécs alatti átbúvást menetegető indoknak.” Akár ez is lehetne a motorja annak a folyamatnak, amit egy szellemi termék fut be, amíg üzleti értelemben vett értéké válik, és elkezd alkotóinak hasznát termelni. Ami túlél, növekszik – ez az innováció sok kreativitást, kitartást igénylő folyamatának vezérelve. **Hüvös Ágnes** írása.

11. oldal

Orvostörténeti vetélkedő a Semmelweis Múzeumban

Mindenki nyert, mondhatták a versenyzők és a szervezők is azon az ünnepélyes eredményhirdetésen, amelyet az első orvostörténeti vetélkedő zárásaként rendeztek március 18-án a Semmelweis Múzeumban. A medicina megismerésében a múzeum segítette a maga gazdag lehetőségével, és a hallgatók olyan tudásra tehettek szert, amelynek birtokában még jobb orvosokká válhatnak.

12. oldal

Tervek határok nélkül

„Két dolgot szeretek a legjobban a világon: a csokoládét és mindennek megkeresni a határát – akár a legnagyobb méretben (csillagászat), akár a legkisebben (atomfizika), akár a tudomány és a művészet között, akár az ember teljesítőképességét!” – így jellemzi magát **Fröhlich Georgina**, az ELTE TTK fizika és csillagászs szakán végzett sugárfizikus PhD hallgató, a Kar Kiváló Hallgatója díj és a Köztársasági Ösztöndíj birtokosa, a Kerpel-Fronius Ödön Tehetség gondozó Program résztvevője, minősített triatlon sportoló, és egy kamarazenekar tagja.

13. oldal

Csak weben olvashatják hírek, események – röviden rovatunkat

A Semmelweis Egyetem újság megjelenésének ütemezése

Lapszám	Lapzárta	Várható megjelenés
6. lapszám	április 25.	május 14.
7. lapszám	május 6.	május 23.
8. lapszám	május 20.	június 9.

Címlapon fent: Uveitis Kurzus volt Budapesten

Simon Taylor (London Moorfields Eye Hospital), **Peter McCluskey** (Sydney, Ausztrália), **Sue Lightman** (London, Moorfields Eye Hospital), **Németh János** és **Nagy Zoltán Zsolt** egyetemi docens – cikk a 10. oldalon.

Címlapon lent: Alvásdiagnosztikai labor nyílt gyermekek számára az I. sz. Gyermekegyógyászati Klinikán – cikk az 7. oldalon. Fotó: dr. **Szabó Attila**

E lapszámunk címlapját **Romvári János** készítette.

Semmelweis Egyetem

Az Orvosegyetem és a TF-Fórum újságok jogutódja

A Semmelweis Egyetem Általános Orvostudományi-, Egészségtudományi-, Fogorvostudományi-, Gyógyszerésztudományi-, Testnevelési és Sporttudományi Kara hallgatóinak és közalkalmazottainak lapja

Megjelenik kéthetente – ISSN 1586-6904

A szerkesztőbizottság elnöke és felelős kiadó: **Dr. Donáth Tibor** professzor (Anatómiai-, Szövet- és Fejlődéstan Intézet, 1094 Bp., Tűzoltó u. 58.) e-mail: donath@ana.sote.hu, telefon: **215-6920/3645**

Felelős szerkesztő: **Tolnai Kata** – telefon: **06-20-825-9747**, e-mail: ujsgag@bkt.sote.hu
Szerkesztőség: 1085 Bp., Rökk Szilárd u. 13., telefon/fax: 267-61-66 (üzenetregítővel)

A szerkesztőbizottság tagjai: **dr. Voszka István** (ÁOK) T.: 4063, **Plichta Anikó** (EFK) T.: 486-5910, **dr. Donáth Tibor** (FOK) T.: 3645, **Bubenyák Máté** (GYOK) T.: 3073, **Végh László** (TF) T.: 487-9215, **Kún Éva** T.: 06-30-269-6302, **Márton Emőke** (DI) T.: 5286, **dr. Szabóné Balogh Clarissa** T.: 06(20)434-9018, **Kaszap Balázs** T.: 3922, **dr. Jákó Kinga** (SMIF) T.: 5247, **Kormos Andrea** (GFI) T.: 5247

Tördelés és web: **Szeberényi Ferenc** – Nyomdai munka: **Bodon Attila**
Full text internetes változat: <http://www.ujsgag.sote.hu>, felelős: **dr. Aldorfer Károly**

www.ujsgag.sote.hu

Várakozás

Megjött a tavasz-illat. Nem tudom, mi hozza ezt a sajátos, bizsergő levegőt, a semmihez nem hasonlítható áradást. Az ember azt gondolná, a napsütés teszi, de nem. Télen is süt a nap, de nem fogja körül a kibontakozás dús ígértű áldása. Ígéret, erő, várakozás, bizonyossá izmosodó lehetőség is tavaszt jelent. Még csak kezdet, vagy már a kibontakozás évszaka köszönt? Annyi bizonyos, hihetlent művel a természet. Kéz érintése nélküli csodát, ami pillanat alatt átszabja, éledő életre gyúrja az embert is. Gubóból kibújt báb egyszerre pillangóvá feslik, felül egy lágy fuvallatra, s mire feleszmél, már megkerülte a földet, létének végezen tágas birtokát.

Úgy emlékszem, valamelyik nem túl távoli tavaszon történt velem, hogy körbenézve egy nyüzsgő helyen, megértettem: belejutottam az élet közepébe. Amerre csak néztem, nálam zömében fiatalabbakat láttam, és idősebbet keveset. Végleg belenőttem a felnőtségbe, és meg kell mondom, szinte észrevétlen zajlott, nem kellett érte tennem, magától történt a dolog. Mint amikor zöldre vált a természet, csak azt veszi észre az ember, hogy egyszerre átalakult. Magától értetődő természetességgel nőtem bele az élet közepébe. Életközépen azért jó lenni, mert egyszerre nyitva van múlt és jövő. **Dante** jut eszembe, **Babits** nyelvezetén átmelegített Isteni színjátékát forgatom. **Vergilius** kíséretében Pokolra száll az életút felén. Bejárja a sötét oldalt, a kegyetlen valót, a pokol fenekét, hogy aztán végre Istent lásson. Mélyből feljut a magasba, úgy is mondhatnám: magasabbra jut a mélység fenekéről. Mire jut? Mit üzen a bölcsült tudó?

„Csüggedtem volna, lankadt
képzellel,
de folyton-gyors kerékként
forgatott
vágyat és célt bennem a Szeretet,
mely
mozgat napot és minden csillagot.”

Szeretetet üzen az emelkedett befejezés. Utat vezetett pokoljárt ember tapasztalása ez. Érteni könnyű, hinni nehezebb... Tenni lehetetlen?

Tolnai Kata

Felhívás

Kérjük támogassa adójának 1%-ával!

Semmelweis Orvostudományi Egyetem Alapítvány

Adószáma: 18014448-1-42

**Számlavezető bankja: OTP,
Számlaszáma: 11708001-20361060**

Székhelye: 1085 Budapest, Üllői út 26.

Költségvetésről és fejlesztésekről

A tavalyinál nehezebb év vár egyetemünkre az idén. Sok múlik azon, hogy milyen ügyesen gazdálkodnak majd a szervezeti egységek – jegyezte meg az aktuális egyetemi költségvetés kapcsán dr. Ivády Vilmos gazdasági főigazgató, akit a fejlődés, előrehaladás buktatóiról és egyebek mellett a központi épület elodázhatatlan felújításáról is faggattunk.

– Az ez évi költségvetés összeállításakor az volt a fő szempont, hogy a most meglévő funkcióinkat ésszerűen fönntartsuk, ezért némiképp túlterveztünk. Minden szervezeti egységnek akkora keretet biztosítunk, amennyiből meg tud élni, ami általában magasabb összeg, mint amekkora nettóbevétel termel. Tehát bizonyos (2,2 mrd Ft-os) túlosztás van a rendszerben – tájékoztat a gazdasági főigazgató. – Szándékosan vállaltuk ezt a kockázatot, mert azt gondoljuk, ha lesz több-biztosítós rendszer, akkor az egyetem így jobb pozícióból léphet a versenybe. Nem szeretnénk most lerombolni egy későbbi jó piaci helyzet lehetőségét azzal, hogy visszafeljesztjük a kapacitásainkat és infrastruktúránkat: további orvosokat, nővéreket, más szakdolgozókat bocsátunk el – és elküldjük a most még hozzánk jövő betegeinket. Ebből a megfontolásból készítettük el az üzemi gazdasági költségvetést. Noha a gazdálkodási keretek mögött jelenleg nincs annyi bevétel, mint amennyit szeretnénk, de az év folyamán ez az egyensúly létrehozható: vagy úgy, hogy a szervezeti egységek nem költik el teljesen a kereteiket, vagy úgy, hogy növeljük a szállítók-kal szembeni tartozás állományunkat, és arra is van kilátás, hogy az esztendő folyamán több-bevételhez jutunk. Vélhetően ezek együtt finanszírozzák majd meg ezt a túlosztást.

Egyhangú támogatás

– **Miből remél többletbevételt?**

– Jelenleg 18-20 százaléknyi teljesítménnyel vagyunk a TVK (teljesítményvolumen-korlát) fölött. Forintra átszámítva ez 2,5-3 milliárdot jelent egy évre előre vetítve, aminek a tényét most már nem vitatja az OEP sem.

– **Nincs esély arra, hogy visszamenőleg megkapjuk a korábbi TVK fölötti ellátásért járó pénzt?**

– Nincs, mert tavaly ezért a teljesítményért többletbevételekkel bizonyos mértékig kompenzáltak minket. Idén már nem lesznek ilyen bevételek, és a TVK is alacsony, körülbelül 12 ezer súlyszám hiányzik az előző évihez képest. De elsődlegesen nem az a baj, hogy ennyivel kevesebb súlyszámot adtak, hanem az, hogy e mögött betegek vannak, és bizony jóval többen, mint ahányuk ellátását az egészségbiztosító kifizeti nekünk. A kérdés az, hogy ellássuk-e őket, vagy ne? Erre a kérdésre igennel válaszoltunk. Ebben az esetben viszont nem kérdéses, hogy kell a jelenlegi orvos- és nővér létszám, valamint az épületállomány, ha nem is pont ebben az állapotban és formában. Fejlesztésünk kellene ezeket. Kényszerhelyzetben vagyunk: vállaltuk, hogy minden törvényes eszközzel élve finanszírozzuk az egyetem működését ebben az állapotban.

– **Hogyan fogadták mindezt a Szenátus tagjai? Milyen arányban szavaztak a költségvetési terv mellett?**

– Egyhangúlag elfogadták a februári ülésen. Amióta én itt vagyok, ez a harmadik költségvetés, amiről szavaztak. Az a tapasztalatom, hogy a megelőző két költségvetés esetén a többségi szavazás mellett mindig volt egy-két tartózkodás. Idén tartózkodás és ellenszavazat nélkül fogadta el a Szenátus a költségvetést. A felszólalások is inkább csak kisebb technikai jellegű részeket érintettek. Úgy gondolom, ez jelzésértékű. Külön jólesett, hogy az egyetemi szakszervezet és a Közalkalmazotti Tanács képviselői – akiknek az a dolguk, hogy keményen kritizáljanak egy megszorító költségvetést – még ők is támogatónak álltak hozzá. Ők is belátták, hogy a mostani körülmények között ennél többet nemigen lehet adni.

– **Miképpen reagáltak a klinikaigazgatók, akik tulajdonképpen a vállalon viszik a betegellátás nehézségeit?**

– Akik értik, hogy miről van szó, azok örülnek, amiért többet kaptak, mint amennyit a bevételük indokolna. Akik pedig azt nézik, hogy mennyi pénz kellene a tényleges működésükhöz, azok továbbra is szomorúak.

Költhető maradványok

– **Mennyi maradványt termeltek a klinikák az elmúlt időszakban? Mi jellemezte eddigi gyakorlatukat: amit lehetett elköltöttek, vagy inkább tartalékokat képeztek?**

– Egyes klinikák inkább mindent elköltöttek, mivel 2006-ig nem volt biztos, hogy megkapják-e a megmaradt pénzüket. De a 2007-es évre már érvényes volt az a szabály – amelyet én terjesztettem a Szenátus elé –, hogy a maradvány a következő évi költségvetés elfogadása után szabadon megnyitható és felhasználható legyen. Ez már a 2008-as esztendőre meg is történt. Ezzel egy időben megnyitottuk a tavalyi teljes évi maradványt is. Innentől kezdve a szervezeti egységeknek az az érdekük, hogy képezzenek tartalékokat, mert azt szabadon elkölthetik, felhasználhatják a tárgyévi gazdálkodás hiányainak finanszírozására. Ha pedig valamelyik egység kevesebb keretet kap, viszont van maradványa, akkor azzal kipótolhatja a működéséhez hiányzó pénzt, ezáltal nem érinti olyan végzetesen a keretcsökkenést.

– **Tegyük föl, hogy van olyan klinika, amelynek nem csak tavaly sikerült tartalékokat képeznie, hanem esetleg olyan ügyesen gazdálkodik az idén is, hogy megint félretehett némi pénzt. Akkor 2009-re a 2007-es maradványt is vihethi tovább?**

– Persze, e tekintetben nincs időlimit. Nagyon sokat, sőt, a jelenlegi helyzetben egyre

■ Ivády Vilmos

inkább számít a szervezeti egységek felelős, mindenre odafigyelő, alaposan átgondolt gazdálkodásra.

– **Mivel lehet még kézben tartani ezt a számunkra nem túl kedvező helyzetet?**

– A beruházások visszafogásával. Ezen kiadásaink összértéke 3 milliárd forint fölött volt korábban, most alig érjük el a 2 milliárdot. Ami azt jelenti, hogy nem végezzük el az egyébként szükséges felújításokat, nem veszünk új gépet, műszereket vagy a szükségesnél ritkábban cseréljük azokat. Ezáltal romlik a versenyképességünk, a betegellátás színvonala, az épületek lepusztulnak. Lehet pénzügyi egyensúlyt teremteni, de az a kérdés, milyen áron?

– **Két-három év alatt nagyon le lehet maradni...**

– Erről van szó. Átmenetileg szinten tudtuk tartani a likviditást, de ennek az az ára, hogy három év alatt fölhalmozódtak az elmaradt, magas technológiát igénylő beruházások. Egy klinikaigazgatónak természetesen szörnyű, ha épületének teteje beázik, de ha mindezek mellett a legkorszerűbb készüléket sem vesszük meg, akkor előbb utóbb elveszti a betegeit.

Kulturált körülmények

– **Meglehetősen komoly dilemmát jelenthet a fejlődés, fejlesztés akkor, amikor tovább nyújtózkodunk, mint ameddig a takarónk ér. Már tavaly szó volt róla, hogy nekivágnak, végül mégis elhalasztották a főépület korszerűsítését. A felújítással viszont már nem várnak tovább.**

– Nem luxus célokat szolgál a korszerűsítés, ezt már az elején leszögezhetem. Aki ilyet állít, az nem éppen jóindulatúról tesz tanúbizonyságot. A vezetők irodáihoz, néhány kivétellel, nem is nyúlunk hozzá. Arról van szó, hogy a nagy egyetemek közül már jószívről csak nekünk van olyan központi épületünk, ahol szakadt a linóleum, állandó a beázás, a hallgatók százasaival állnak sorban beiratkozáskor, nincs egy szék, amelyre leülhetnének. Arról nem is beszélve, hogy a vendégeket nem tudjuk méltóképpen fogadni, nincs megfelelő tárgyaló – a

Költségvetésről és fejlesztésekről

Folytatás a 3. oldalról

szénátusi terem tudományos ülésekre, ünnepi rendezvényekre való, nem napi megbeszélésekre, tárgyalásokra –, s mindenkit érintő gond a kevés mellékhelyiség. Hogyan lehetünk így versenyképesek? Ha pedig elhatároztuk, hogy változtatunk a jelenlegi állapotban, akkor ebből az egykor patinás, jelenleg műemléki védelem alatt álló épületből eltüntetjük a szocialista időből örökölt lámpákat, és egyéb elemeket, kicseréljük a fal- és padlóburkolatot. Úgy állítjuk helyre, hogy az utókornak is adjunk valami szépet, maradádot. Ám, ami a lényeg: a korszerű kiszolgálás, ami megillet mindenkit, aki idejön, nem beszélve arról az igényről, hogy megfelelő körülmények között tudjon dolgozni, akinek itt van a munkahelye. Nézzé meg például a GYTK Dékáni Hivatalát: egy kis, szűk folyosóról nyílik, alig látható helyen, a dékánnak nincs külön szobája! Vagy meg lehet nézni a rektorhelyettesek szobáit: olyan aprócskák, hogy nem lehet a vendégeket leültetni. Milyen képet mutat mindez egyetemről?

– Most megvan rá a pénz?

Igen, az első ütemre megvan. Ez azt jelenti, hogy idén nyáron szeretnénk elkezdni a munkákat, és reményeink szerint öszre elkészülne. Ebben az első ütemben történe a lépcsőház felújítása, a vizesblokkok rendbetétele és az úgynevezett belső udvar lefedése, az oda nyíló ablakok kinyitása. Gyönyörű zárt teret alakíthatunk ki, ahol várakozhatnak például ügyintézésre a diákok – sorszámhívót szerelünk majd fel –, s amíg sorra kerülnek, kényelmesen leülhetnek. A külföldi hallgatókat egyébként célszerű lesz a Tűzoltó utcai új Oktatási Központban fogadni. A központi épületbe érkező hazai és külföldi vendégeink pedig ezután nem a diákok sorfala között fel-alá sétálgatva várának a rektorra vagy a többi vezetőre.

– Lesz beléptető rendszer is?

Az első ütemben nem. Egyelőre fontosabb például a vízvezetékek – legalább a strangok – cseréje, mert folyton tönkremegy valamelyik. Ha valaki fölnez a mennyezetre, nem hinném, hogy a málló vakolat látványtól földerül. Gépszeti tervet is kell készíttetni. Habár nem akartunk erre pénzt kiadni, de e nélkül lehetetlenség dolgozni, mert olyan összeviszaságban futnak a kábelek, vezetékek, hogy egyszer muszáj feltérképezni az épületet ilyen szempontból, és rendbe tenni. Fontos, hogy mindazt a falba rejtjük, ami bár odavaló, mégis falon kívül helyeztek el. Jó lenne kicserélni a radiátorokat is – mostanában dől el, hogy a jelenlegi formában, vagy padlóba süllyesztve helyezük majd el az újakat. Aztán ott vannak a klímaberendezések, amik jelenleg szanaszét: ablakokon, a falakon kívül-belül helyezkednek el. Magam azt mondom – tudom, hogy ez sokaknak nem tetszik, meglennék klíma nélkül azon a néhány nyári napon, amikor őríási a hőség, de a dolgozók megszokták, igénylik, hogy legyen. Nincs más választásunk, minthogy központi klímát alakítsunk ki. Ha rajtam múlna semmit sem szerelnék be, kivált nem egy ilyen vastag falú épületben, ahol, ha például, reggel szellőztetünk, akkor 25 foknál nincs melegebb még kánikulában sem. Ráadásul általában a legmelegebb napokban vannak a legtöbben szabadságon. A klimatizálás nem olcsó: sem a kialakítása, sem a működtetése. Megdrágítja a fenntartási költségeket.

Tetőtérből irodák

– **Az átépítések kapcsán gondolkodnak-e az épület esetleges továbbfejlesztéséről is? Gondolok itt bővítési, terjeszkedési lehetőségek megtalálására?**

A jövőre kezdődő második ütemben egyrészt megoldanánk, hogy a mozgáskorlátozottak is bejuthassanak az épületbe. A II. Belklinikához eső udvar felől lépcsőházat alakítanánk ki lifttel. Másrészt, ha pénzünk lesz rá, a tetőtér beépítésével mintegy 700 négyzetméternyi irodaterület nyerhetnénk. A hátsó udvar felőli részen a tető alacsonyabban van, ott nyilván meg kell emelni a tetőt, és egyúttal elvégeztetnénk a tetőcserét is, amivel későbbi beázások miatti felújításokat előzhetnénk meg. Végül a harmadik ütemben ráferne a szépítés az épület külsejére is, de azt jó lenne a II. Belklinika és a Bőrklínika épületével együtt elvégezni. Erre pályázhatnánk, és akkor egyúttal a nyílászárókat is rendbe tehetnénk.

– **Sikerül majd elegendő pénzt szerezni a kivitelezéshez?**

Az első ütem bekerülési költségét 3-400 millió forintba becsüljük, a végleges összeg csak a pályázat meghirdetése után kapott kivitelezői árajánlatok alapján derül ki. Idén megpróbáljuk halasztott fizetéssel végeztetni a munkákat. A második ütem is az elsővel nagyjából hasonló összegbe kerül majd. Ebből a tetőtér-kialakítás úgy 140 millióból kijönne, amit ingatlaneladásból fedeznénk. Értékesítenénk a Röck Szilárd utcai épületet – most folyik értékbecslése –, az ott dolgozókat pedig a tetőtér-bővítés után az Üllői út 26-ba költöztetnénk.

– Van vevő a szóban forgó épületre?

Lenne, sokan érdeklődnek belvárosi ingatlanok iránt. Az eladási ár, úgy gondolom, fedezné a tetőtér-kialakítás költségeit. Emellett, ahogy már mondtam, megpróbálunk pályázati pénzeket is mobilizálni. A nélkül nem megy, bár elég nagy, legalább 50 százalékos önerőt kell produkálni, de még mindig jobb, mintha semmit sem kapnánk. A rekonstrukció költségét leginkább az növeli meg, hogy ha valóság odailó stílusú fal- és padlóburkolattal, lámpákkal akarjuk felszerelni a főépületet. De azt hiszem, hogy az egyetem megítélletésénél ma már nagyon sokat jelent, hogy miképpen tudjuk magunkat kiszolgálni, hogyan fogadjuk az üzleti partnereinket, és egyáltalán, mennyire racionális az épület üzemeltetése.

Nehéz előrelépés

– **Marad a GYTK Farmakognóziai Intézete a központi épületben a felújítás után is?**

Ez még nyitott kérdés. Az eredeti terv szerint a Tűzoltó utcai új Oktatási Központba költözött volna a kar, de a számára odaképzelt szárnyépület pénzühiány miatt jelenleg nem épül meg. A Hőgyes Tömböt kellene felújítani. Nagyon drága lenne helyreállítani az egyébként ugyancsak szép épületegyüttest –, viszont ezt nem tudjuk PPP konstrukcióban megfinanszírozni. Azt sem látjuk, hogy mikor lesz erre a munkára fedezetünk. Talán mégis jobb lenne a Tűzoltó utcai projekt második ütemébe bevenni a szárny utólagos, PPP formában történő megépítését. Akkor lenne a GYTK-nak új épülete, és valamilyen más célra még használhatnánk a Hőgyes Tömböt. Mindenképpen egyeztetni kell még a karral.

– **Jól hallottam, hogy csúszik az Oktatási Központ első ütemének befejezése?**

A kivitelezők öszre ígértek az átadást. Sajnos, nincs esély arra, hogy augusztus elejére végez-

zenek. Év közben pedig nehéz költözni, de nem lehetetlen – a FOK is megoldotta tavaly –, tény, hogy többletfeladatot ró ránk. És nem várhatunk a hurcolódással a tanév végéig, mert közben is fizetni kell az épületért. Az éves üzemeltetési díj az induláskor durván 900 millió forint, aminek felét mi fizetjük, a másik felét az állam – ez az összeg később az infláció és az energia felhasználás függvényében jócskán emelkedhet. Óriási gondot jelent, hogy ki fogja ezt majd finanszírozni, mert nagyon szép, hogy beköltözik majd oda öt elméleti intézet és néhány egyéb egység, de nekik nincs meg a pénzük arra, hogy a FOK-nál megismert konstrukció szerint fizetni tudják a magas bérleti díjat és fenntartási költségeket. A Fogorvostudományi Karnak sincs könnyű dolga, de hősiesen küzdenek azért, hogy teljesítsék az anyagi kötelezettségeiket, miközben szakszerűen végzik a dolgukat. Kialakult egy tömbmenedzsmen, amelyik jól végzi a dolgát, odafigyel a gazdálkodásra.

Nemrégiben tárgyaltunk a személyzeti klinikák összevonásáról: év végéig csodát kell tenni azért, hogy összeköltözhessenek. Elindul a kollegiumi PPP-projekt is, és folytatódik a Vas utcai felújítás a harmadik ütemmel, s további PPP beruházásokat kezdeményeztünk a kormánynál. Sokfontos csatát vívunk nap mint nap. Az egyetem története során alighanem napjainkban teremtődött alkalom a legintenzívebb fejlődésre – a baj csupán az, hogy mindez nagyon rossz finanszírozási feltételek közepette.

Tolnai Kata – Tóth Andrea

A Semmelweis Egyetem Egészségügyi Menedzserképző Központ 2008 szeptemberi kezdéssel indítja az **EGÉSZSÉGÜGYI SZAKMENEDZSER** posztgraduális program 16. évfolyamának oktatását.

A képzés 4 szemeszter időtartamú.

Felvételi feltételek:

Főiskolai vagy egyetemi végzettség, az egészségügyben szerzett szakmai tapasztalat.

Jelentkezési határidő: 2008. május 31.

Tandij: A 2008/2009-es tanévre a tandíj szemeszterenként 296 000 Ft. A 2008. április 30-ig beérkezett jelentkezések esetén a tandíj az első szemeszterben kedvezményes, 267 000 Ft.

Részletes tájékoztatás kérhető Fias Ritától
Tel.: 488-7605 E-mail: fias@emk.sote.hu

További információ és jelentkezési lap:
www.emk.sote.hu

Meghívó

a Semmelweis Egyetem Baráti Körének **áprilisi** rendezvényére

„Funkcionális MRI” – Dr. **Kozák Lajos Rudolf** egyetemi tanársegéd (Semmelweis Egyetem MR Kutatóközpont)

„A csirke embriótlól az emberig” – Prof. Dr. **Csillag András** intézetigazgató (Semmelweis Egyetem Anatómiai, Szövet- és Fejlődéstan Intézet)

A rendezvény ideje és helye: **2008. április 30., szerda 17 óra**, Semmelweis Egyetem, Nagyvárad Téri Elméleti Tomb Díszpáholya (1089 Budapest, Nagyvárad tér 4.)

Szeretettel várjuk Önt! Kérjük, szíveskedjék értesíteni barátait és munkatársait is! A program előtt fél órával büfével várjuk a résztvevőket.

Dr. Turóczy Gergely, a Baráti Kör titkára
Prof. emer. Dr. Monos Emil, a Baráti Kör elnöke

Folytatni kell a műszíves programot

Újabb úttörő lépésével ismét a figyelem központjába került a szívsebészet hazai zászlóshajójának tekinthető Ér- és Szívsebészeti Klinika, ahol 16 évvel ezelőtt végezték az első hazai szívtranszplantációt, idén februárban pedig az első magyarországi műszív-beültetést Kétrészes interjúorozatunkban elsőként a sebészcsapatot vezető dr. Szabolcs Zoltán professzorral beszélgettünk a műtétről, a transzplantáció lehetőségéről és a szívsebészet helyzetéről.

– **Úgy hallottam, különleges, máskor nem tapasztalható atmoszféra uralja szívtültetésekkor a műtőt. Igaz ez?**

– Ez valóban így van. Egy-egy műtét ugyanis kicsit olyan, mint az élet születése. Amikor annak idején szigorú orvosként életemben először láttam kisbaba születését, elsírtam magam, de ezzel mindannyian így voltunk. Nagyjából ugyanez zajlik le a műtőben is: azt a szívet, amely nem képes tartósan tovább dolgozni, a keringést, az életet fenntartani eltávolítjuk, s egy halottból kivett, álló szívet az üres mellkasba beültetünk – és ez a szív egyszer csak elkezd dolgozni. Hihetetlenül megható esemény ez, ettől olyan nem mindennapi a hangulat.

– **Több szakterület több szakorvosa vett részt a műszív beültetésekor is. Hogyan történnék a szívműtétek, kinek mi a feladata?**

– Multidiszciplinális összefogás zajlik a szívműtéteknél, főleg a szívtranszplantációnál és a műszív beültetésénél. A szívtültetést sokszor csak a szívsebész munkájával kötik össze, holott ő hiába operálja meg a beteget, az nem fogja túlélni a beavatkozást, ha a műtét után nincs gondos intenzív terápia, megfelelő laborhátér, folyamatos kardiológusi jelenlét, szövettani vizsgálatokra alkalmas kolléga. A transzplantáció 2-5 órás sebészeti munka, a műszív beültetésénél – ami technikailag nem tartozik a legnehezebb beavatkozások közé – 2,5-3 három óra alatt készen voltunk a lényegi résszel. Pontosan összeszámolva 7 diszciplína – szívsebészet, kardiológia, aneszteziológia és intenzívterápia, labordiagnosztika, infektológia, hepatológia és nefrológia – fogott össze és tartott folyamatos kapcsolatot. Ezeket kiegészítették még más, alkalmi konzíliumok is. Ami külön kiemelendő, hogy mindezt az egyetem égisze alatt meg tudtuk oldani.

Alapos felkészülés

– **A TVK-val súlyosbított finanszírozás közepette össze tudja-e hangolni a klinika az igényeket és a lehetőségeket?**

– Minden évben az OEP és a centrum közötti alkuval történik a beavatkozások számának meghatározása. Idén 30 lehetőséget adnak: 25 felnőtt szívtranszplantációjára nekünk, 5 gyermekére az Országos Kardiológiai Intézet gyermek-szívsebészetének. Tavaly ugyanennyi volt, de nem merítettük ki a keretet, 21 műtétet végeztünk, tavalyelőtt 22-töt. Bírnuk az OEP ígését, miszerint ha az előzetes keretszámot túllépjük, akkor is minden esetben finanszírozzák a beavatkozásokat, tehát pénz hiánya miatt a jövőben sem kell műtétet elhagyni.

– **Miként készült fel a szívsebész csapat a műszív beültetésére?**

– Ez négyéves folyamat volt, és hozzá kell tennem, hogy nagyon sok az analógia a szívtült-

■ Szabolcs Zoltán

tetés és a műszív beültetése között. 1992. január 3-án volt az első hazai szívtültetés dr. Szabolcs Zoltán irányításával itt, a klinikán, a felkészülés akkor is 3-4 évig tartott. Ezt a célt szolgálták a transzplantációt végző külföldi szívcentrumok látogatása, itthon pedig az Igazságügyi Orvostani Intézetben próbaműtétek végzése. A műszív-beültetésre való felkészülés szintén hasonlóan zajlott: németországi, angliai műtétekben való részvétellel. Kiemelném a hamburgi egyetemet – amellyel régóta szoros kapcsolatban állunk, nem csak a szív-, hanem a májátültetések terén is –, és mikor a 90-es évek elején Volker Döring professzor irányításával az első műszívet beültették, akkor a műtéten dr. Szabolcs Zoltán is jelen volt. Most Döring professzor jött ide segíteni. Hartyánszky István kollégánk egy évet töltött az egyik londoni intézetben, ahol havonta végeznek műszív-beültetést, másik kollégánk Lipcsében és Drezdában volt hosszabb ideig. Az anesztéziát vezető Gál János tanár úr pedig 7 és fél évet dolgozott Angliában, olyan centrumokban, ahol gyakoriak ezek a műtétek. Miután megérkeztek a készülékek, négyhónapos, szorosabb együttműködéssel járó felkészülést tartottunk a hamburgiakkal, ennek részeként többször szimuláltuk a beavatkozásokat. Az irányító eszköz beállítása, működtetése nagy tudást igényel, ennek megtanulására több kurzuson vettünk részt.

Lemaradó fejlesztés

– **Említette a kétféle szívprogram hasonlóságát. Miben nyilvánul ez meg?**

– A két program szervesen kapcsolódik egymáshoz, és akkor működik jól, ha minél eredményesebb, és jó életminőséggel élhetnek a

transzplantáltak. A 16 év alatt megtörtént, hogy kivettük a beteg szívet, beültettük a jónak vélt szervet, de az nem dolgozott. Ilyenkor sajnos nem volt módunk a betegnek újabb lehetőséget adni. Megjegyzem: csak egyszer volt olyan eset, amikor két napon belül kaptunk egy újabb és ezúttal jól dolgozó donorszívet, így nem vesztettük el a beteget. A műszív tehát a transzplantáltaknak is esélyt ad, nem csak a transzplantációra várónak. Minden transzplantációs centrumnak rendelkeznie kell a műszív lehetőségével. Nem kell Nyugat-Európába menni: a marosvásárhelyi szívsebészeti intézetben évek óta rendelkezésre áll a műszív, Szlovákiában is ültettek be eszközt. Nagy a lemaradásunk nemcsak Nyugathoz, de a szomszédokhoz képest is.

– **Miben látja ennek okát?**

– Az említett környező országokban mások az egészségügyben a prioritások. Ott a szívsebészetet fejlesztik, növelik a kapacitást. Csehországban például már 13 szívsebészeti központ szolgálja ki a tízmillió lakosát, nálunk változatlanul csak 7, és ezek kapacitását is 20-25%-kal csökkentették az elmúlt években. A szomszédos országokban komoly innovatív tevékenység van a szívsebészetben, itthon szinte semmi!

Unikumnak számít

– **Szakemberek pedig vannak szép számmal itt is, a klinika híres a nagy orvoselődjeiről, az orvosnemzedékek folyamatos neveléséről.**

– **Kudász József** a magyar pionírok közé tartozott, 1957 márciusában Pécsről került föl a Városmajorba, és hozta magával dr. Szabolcs Zoltánt, aki kinevelte a szívsebészek harmadik generációját. **Bodor Elek**, néhai **Rényi-Vámos Ferenc**, **Papp Lajos** professzorok neve fémjelzi tevékenységét. Valamivel fiatalabb vagyok, de ugyanebből az iskolából nőtem ki, és ezt a házat csak mintaként tudom ajánlani minden hazai szívsebészeti centrumnak. Az utódlás mindig simán és előkészítetten folyt. Magam is ennek szellemében cselekszem. Ha valaki elmegy, mégis itt marad, a nyugdíjasok is visszajárnak. Szabolcs és Bodor professzorral szinte napi konzultációban vagyunk, támogatást, hasznosítható javaslatokat kapunk tőlük. Unikum klinikánk hazánkban: 1951 novemberében nyílt meg, és az elmúlt évtizedek alatt 32 professzor és 42 osztályvezető főorvost neveztek ki innen más centrumokba. Nem hiszem, hogy van Magyarországon még egy olyan intézet, amelyik ennyit le tudott tenni az asztalra. Ez is mutatja, hogy valóban iskolateremtő a klinika.

– **Visszakanyarodva a transzplantációhoz: hogyan itéli meg a hazai donáció helyzetét?**

– Le vagyunk maradva, sajnos. Nyugaton Spanyolország vezet a donációs aktivitásban, nálunk viszonylag gyenge az adakozási hajlandóság és kevesen vannak a várólistán is. Akadnak olyan területek az országban, ahonnan nem kerül beteg a várólista közelébe se, vannak megyék, ahonnan évek óta nincs donációs jelentés. Elsősorban ezen a helyzeten kellene javítani, hogy minden rászoruló a lehetőség közelébe kerüljön, és minden létező potenciális donort jelentsenek.

Sikerért drukoltak

– **Megbecsültnek érzi magát a hivatásában, a szakterületén?**

– A szívsebész megbecsültsége olyan, mint a többi sebész kollégáé: aki jól dolgozik, megfelelő eredményeket tud felmutatni, azt megbecsülik. De általánosságban sajnos az orvostársadalom

Elektronikus egyetemi publikációs adatbázis

Januártól a Központi Könyvtár honlapján (www.lib.sote.hu) már elérhető az egyetemi tudományos közlemények nyilvántartása. A saját fejlesztésű kezdeményezés nyomán immár a legmodernebb formában követhető kutatóink, intézeteink és egyetemünk e teljesítménye. Az adatbázis felelősei, kézbentartói **Áncsán Gizella** módszertani vezető és **Szluca Péter** informatikus, számítástechnikai vezető. Az ő segítségével jutottunk

Fotó: Tóth Kata

■ Áncsán Gizella és Szluca Péter

feladatra előirányzott két hónap alatt a könyvtár munkatársai állandóan monitorozták a feltöltés menetét, korrigálták az esetleges hibákat. Január közepén került az adatbázis elfogadható állapotba, így elindulhatott a tesztelés, az összesítés.

Mérési módszerek

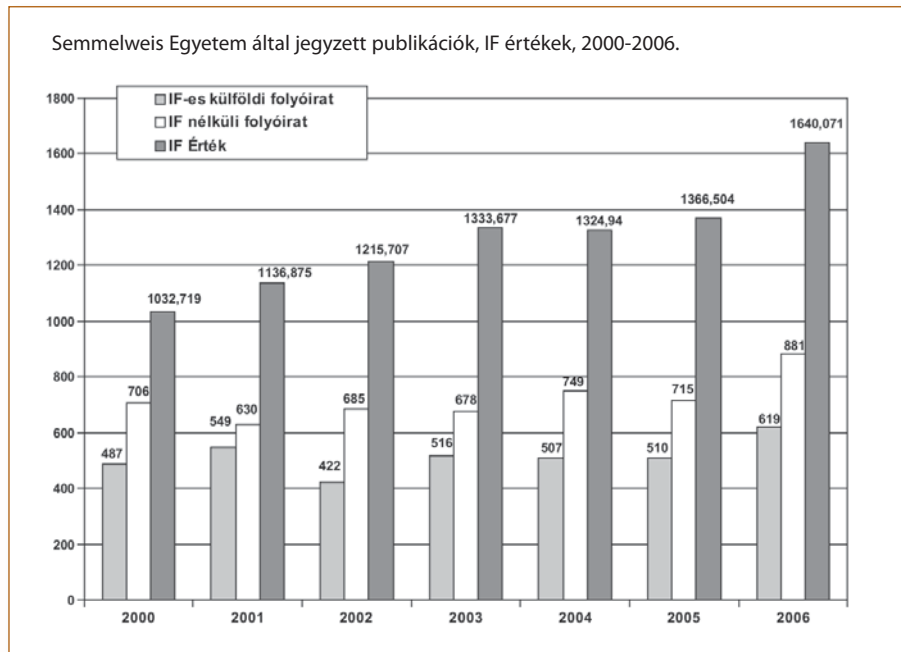
A kitűzött célokhoz megfelelően **háromfajta** szűrési módszert alkalmaznak. Az **összegyetemi teljesítmény**, impakt faktor (IF) mérésénél logikus, hogy ide egy publikáció csak egyszer számíthat bele. Csakhogy a cikkeket sokszor többen írják és nem mindig egy helyen dolgozók, valamiképpen el kellett dönteni, hogy ki (melyik intézet) legyen a „kedvezményezett”. A közlemény és az IF érték annak a szerzőnek (és intézetének) a neve mellé kerül, aki az alkotók közül elsőként tüntette fel munkahelyét a Semmelweis Egyetemet. Már amennyiben feltűntette, mert ez nem mindig egyértelmű, sőt az sem, hogy az írás készítője egyetemünkön dolgozott-e tanulmánya megszületésekor. E néhány példából is látszik, van mit ellenőrizniük a könyvtár munkatársainak.

A szervezeti egységek tudományos produktumának lekeresésekor a szűrés úgy történik, hogy ha a publikációt több egyetemi műhely dolgozója együtt írta, akkor mindegyik érintett egységnek feltűntetik az elért IF-et – ezáltal látható lesz a különböző részlegek közötti kollaboráció is. Az impakt faktor érték azonban mindenhol csak egyszer számolódik bele a teljesítménybe, függetlenül attól, hogy egy adott intézetben, klinikán hányan vettek részt a közlemény elkészítésében. Végül harmadikként van **a szűrés nélküli módszer**, amikor az egyes szervezeti egységeken belül annyiszor szerepel a tudományos közlemény és IF, ahány ottani alkotója van annak a munkának, tehát ez a szűrés nélküli funkció az **egyének produktivitását mutatja**.

Felelősök felelőssége

A feltöltést némileg segítheti, hogy az IF-es publikációk zöme megtalálható a PubMed adatbázisban, ahonnan a szükséges adatok gombnyomással áthozhatók. Mégsem mindig ezt alkalmazzák az érintettek, ráadásul az említett helyen nem indexelt írásként jellemzőit manuálisan kell bevenni a rendszerbe (az **összegyetemi adatbázisnak** körülbelül a 30-40%-a, mintegy 600 cikk, nagyjából 1000 szerző ilyenformán jelenítődik meg), ami

Semmelweis Egyetem által jegyzett publikációk, IF értékek, 2000-2006.

A Központ Könyvtár 1977-től kezdődően évente gyűjti a szervezeti egységektől publikációik jegyzékét és ezek teljes terjedelemben megjelenő különnyomatait. Eddig a beküldött különnyomatok alapján táblázatban összesítette az egyes intézetek dolgozóitól megjelent cikkek számát, valamint meghatározta az össz-impakt faktort az egyetemre és az egységekre vonatkoztatva. Ezt a gyakorlatot váltotta fel ez évtől az eddiginél komplexebb formában megvalósított elektronikus nyilvántartás. Ennek elsődleges célja, hogy évente mérni lehessen az egyetem tudományos teljesítményét, s vizsgálhatóvá válhasson az egységek közötti szellemi együttműködés is. Ezen szempontok alapján épült föl az adatbázis,

melynek előkészítése még tavaly augusztusban kezdődött el, amikor a könyvtár megbízott munkatársai körlevélben kérték a tanszékvezetőket az ottani munkatársak 2006-ban megjelent publikációjának az adatbázisba való betöltésére. A belépéshez felhasználó nevet és jelszót, a technikai lebonnyolításhoz útmutatót adtak, s később további tájékoztatókkal segítették az előrehaladást. Noha az egyes szerzők maguk is bevitették az új nyilvántartásba cikkeik bibliográfiai adatait, ugyanakkor ésszerű javaslatnak tűnt, hogy minden érintett egységnek legyen a vezető által kinevezett tudományos felelős, aki összefogja, rendszerezi, ellenőrzi a folyamatot, akár a tényleges adatbevitelt is elvégzi, vagy abba besegít. A

Folytatni kell a műszíves programot

Folytatás az 5. oldalról

megbecsültsége nem olyan mértékű, mint amit az általuk végzett munka, a felmutatott eredmény indokolna. Ez az egészségügyi szakasszisztensekre, műtősökre is igaz, akik viszonylag szerény bér mellett jó felkészültséggel, túlórákkal, műszakokban végeznek fantasztikus munkát. Elakadt a nővér-utánpótlás, és bizony keresni kell azokat is, akik belépnek a szívsebész tréningbe.

– **A szakma, az ország összefogását emeltek ki a Merkely Béla professzorral közösen tartott sajtótájékoztatójukon, ahol a műszíves**

beültetésen átesett beteg elvesztése miatt megrendültségük, az addig folytatott heroikus küzdelmük, mondhatni, katartikus hangulatot adott.

– Az a két hét, amíg a betegért harcoltunk, olyan légkörben zajlott, amit nagyon régen éreztem. A média hirtelen ráharapott a beültetés hírére, és végig pozitív hozzáállással viszonyult a történésekhez. Sms-ek, e-mailek, telefonok száza érkeztek hozzánk, érezni lehetett, hogy az egész ország drukkol a sikerért. A valós sikerre kiéhezett média és az emberek hihetetlen szeretettel fogadták a dolgot. Jó volt Magyarországon lenni, jó volt magyar orvosnak lenni, és jó volt, hogy részese lehettem ennek a programnak, amelyet folytatnunk kell.

Fotó, szöveg: Sándor Judit

Folytatás a 7. oldalon

Alvászavarok vizsgálata gyermekkorban

Február végén nyitották meg házi ünnepség keretében az alvási diagnosztikai laboratóriumot az I. számú Gyermekgyógyászati Klinikán. A nefrológiai osztály ad helyet a diagnosztikai eszközök mellett terápiás készülékkel is felszerelt egységnek. A megnyitón dr. **Tulassay Tivadar** klinikaigazgató köszöntötte a megjelenteket, kiemelten dr. **Böszörményi Nagy György** professzort, a Magyar Alvásdiagnosztikai Társaság volt elnökét. Dr. **Szabó Attila**, a kétágyas laboratórium megálmodója, megalkotója és vezetője mutatta be ezt az új részleget, azon kevés helyek egyikét, amely gyermekek alvási diagnosztikáját teszi lehetővé.

Mint ahogy Szabó adjunktus elmondta, a laborban agyi EEG hullámokat tudnak mérni, EKG jeleket, izommozgást és tónust, valamint szemmozgásokat tudnak monitorozni nyolc évesnél idősebb gyermekeknek alvás közben. Mindemellett a vér oxigén-ellátottságát, adott esetben horkolási hangot, hasi, mellkasi és egyéb mozgásokat tudnak detektálni. A kapott adatok legismertebb felhasználási területe az alvási apnoé (légzéskimaradás) diagnosztizálása, amelynél megnő a cardiovascularis megbetegedések, a kettéstípusú diabetesz kockázata. Gyermekeknek

az alvási apnoé előfordulása 3% körülire tehető, de 27% körül van azok száma, akiknél a szóban forgó alvászavar egyes tünetei már észlelhetők. Mindez halmozottan jelentkezik túlsúlyos gyermekeknek, akik körében kiemelten kívánunk alvási diagnosztikát végezni, elsősorban a klinika saját betegei közül.

További cél a napi diagnosztika mellett klinikai vizsgálatok elvégzése is, hiszen felnőtt krónikus vesebetegeknek és vesetranszplantáltaknak is halmozottan fordulnak elő alvászavarok. Gyerekeknek ilyen adatok nem állnak rendelkezésre, ezért a laboratórium célja ilyen jellegű vizsgálatok elindítása is. A labor a diagnosztikán kívül terápiás lehetőségek felé is utat nyit, ugyanis otthon használható készülékkel támogathatja az apnoés vagy egyéb alvászavaros gyermekek megfelelő oxigénellátását.

kezésre, ezért a laboratórium célja ilyen jellegű vizsgálatok elindítása is. A labor a diagnosztikán kívül terápiás lehetőségek felé is utat nyit, ugyanis otthon használható készülékkel támogathatja az apnoés vagy egyéb alvászavaros gyermekek megfelelő oxigénellátását.

Hiperaktivitás hátterében

Kevesen gondolnák, pedig valószínűsíthető, hogy alvási zavarok állnak a gyermekkori hiperaktivitás, tanulási zavarok, viselkedési problémák, nappali álmoság és a figyelemzavarok hátterében is. Sok gyermek érintett az éjszakai bevezelés, a fejfájások, táplálkozási zavar, melynek egyik oka szintén alvászavar lehet. Összefüggést mutattak ki az elhízás és az alvászavarok között is.

Mi a gyermekkori alvászavar jele? Elsődlegesen a horkolás, időnként a gyermeket megfi-gyelve több másodpercig tartó légzéskimaradás, de a nagyon nyugtalan alvás vagy éppen a szinte ébreszthetetlen mélyen alvás is tünet. Mik a rizikótényezők? Elsődlegesen az arckoponya és a száj-, garatüreg elváltozásai. Leggyakoribb az igen nagyméretű mandula, de a gyengébb garatizomzat, a lágy- és a keményszájpad eltérései is okozhatják az alvászavart. Kialakulásában szerepet játszhat a túlsúly, az izomrendszeri betegségek, és bizonyos, hogy volt koraszülöttekben is gyakrabban fordulhat elő.

Kezeléseket javasolnak

Mit lehet tenni, ha valakinél az említett okok vagy elváltozások előfordulnak? Elsődlegesen gyermekorvosi vizsgálatra és gyermek fül-orr-gégészeti konzíliumra van szükség. Az I. Gyermek-klinikán azonban ezen túl még pulmonológiai, neurológiai és intenzív terápiás háttér is van. A biztos diagnózis felállítását a klinikán használatba került alvási diagnosztikai készülék teszi lehetővé. A gyermek egy éjszakát tölt az erre kialakított kórteremben. A vizsgált alvás alatt számos életfunkcióját folyamatosan ellenőrzik, s a kapott adatokból állapítják meg, fennáll-e alvászavar, ha igen, milyen típusú és súlyosságú.

Dr. **Böszörményi Nagy György** professzor, a Magyar Alvásdiagnosztikai Társaság volt elnöke elismerten szolt a most létesült alvási diagnosztikai laboratóriumról. Mint elmondta, a hirtelen bölcsőhalálok kapcsán kezdődtek gyermekeknek a poligráfias vizsgálatok, de ma a gyermekgyógyászat érdeklődése az alvási medicinában jóval nagyobb, mint néhány évvel ezelőtt volt. Az primer, többségében ártalmatlan, horkolás gyakorisága gyermekkorban 6-9 %, míg az ismétlődő légzésszünetekkel, oxigénhiánnyal járó obstruktív alvási apnoe (OSA) 2 %-ban fordul elő. Az utóbbi csoport gyakran elhízott, a felső légúti infekciók gyakoriak és a nappali álmoság is kifejezett a betegek 7-10 %-ában (jóval ritkábban, mint felnőttkori OSA-szindrómában). A gyermekkori alvás alatti légzésszavarok diagnosztikájában is nélkülözhetetlen a sokcsatornás, igényes poligráfia (poliszomnográfia). Technikai szempontból a most felavatott laboratórium kifogástalan – mondja Böszörményi professzor.

Életünknek majdnem egyharmadát alvással töltjük, és ilyenkor rejtett, korábban nem vizsgált légzésszavarok jelentkezhetnek. A diagnosztikának, hasonlóan a Holter-monitorozáshoz, korábban a technikai feltételei sem léteztek. Ma már tudjuk, hogy az alvás alatti légzésszünetek, a következményes oxigénellátottság-csökkenés kínzó nappali panaszokat (álmoságot) okoz, kardiovaszkuláris és anyagcsere-betegségek súlyos kockázatát jelenti, lényegében az életkilátásokat meghatározza. A felső légutak, alvásfázistól függő, szűkületét vagy teljes elzáródását főként a felső légúti támasztó/tágitó izomzat és a rekesztónus különbsége magyarázza, így a betegségnek, elvileg, neurofarmakológiai befolyásolása is lehetséges. Ilyen gyógyszerek azonban egyelőre nincsenek, de az éjszakai gépi légzés-támogatással sikerrel hárítható el a légúti záródás és oxigénhiány.

Tolnai

Elektronikus egyetemi publikációs adatbázis

Folytatás a 6. oldalról

nagyban növeli a hibalehetőséget. Elég csupán egyetlen írásjellel elérni a tanulmány címét, és az egy publikációból máris kettő lesz, a könyvtár munkatársai pedig nyomozhatnak a bekért különnyomatban – erre még jó ideig szükség lesz – vagy különböző adatbázisokban.

Minden egyes felöltéskor meg kell vizsgálni az adatok helyességét és azt, hogy az újonnan bekerült információ változtat-e a szerzőségi sorrenden. Sőt, még arra is figyelnek a nyilvántartás működtetői, hogy nincs-e valamelyik intézettől a korábbi évekhez képest kevesebb publikációja az elektronikus adatbázisban, mert akkor valószínű, hogy nem minden megjelenő cikket vittek be a rendszerbe, márpedig így nem teljes az egyetemi össz-teljesítmény sem. Munkájukat nagyban könnyítené, ha a szervezeti egységek tudományos felelősei (és az érintett szerzők is)

a maguk „portáján” kontrollálnák az adatokat, hiszen ők ismerik azokat leginkább.

Továbblépési tervek

Az adatbázis mára már „sínre került”, a szoftvert folyamatosan fejlesztik, így igény szerint változtatható tartalma, kezelése. Már most bekerülhetnek a rendszerbe a 2006 előtti tudományos közlemények, és némelyik intézet, szerző már élt ezzel a lehetőséggel. Idővel a dokumentum-típusok köre is bővíthet, például az egyetemünk dolgozói által írt könyvek, könyvfejezetek feltüntetésével. Nincs akadálya témakereső létesítésének sem, de változhat még az ellenőrzés menete is. Jelenleg kizárólag egyetemi számítógépről hozzáférhető a nyilvántartás, később a teljes adatbázis publikussá tehető. Mindezek meg – ahogy Áncsán Gizella és Szluka Péter fogalmazott – egyelőre csupán tervek, felvetések, melyeket még át kell gondolni, s a döntés után fokozatosan vezethetők be – amikor már „bejártatódott” a rendszer.

T.K. - T.A.

Folytatás a 8. oldalon

Az egészség érték!

Partnerséggel az egészséges jövőnkért

Ezzel a címmel rendeztek országos konferenciát április 2-án Kecskeméten. A rendezvényen a többi közt meghívott előadó volt dr. **Kopp Mária**, aki nemcsak egyetemünk képviselőjében, hanem a Magyar Szövetség a Depresszió Ellen szervezet elnökeként is tartott előadást. A konferencia részeként polgármesteri kerekasztal-megbeszélést is tartottak 9 települési önkormányzat első emberének részvételével. A rendezvény legfőbb célja az egészség mint érték fogalmának népszerűsítése, valamint annak tudatosítása, hogy az emberek elsősorban saját maguk felelősek egészségükért. S ez a felelősség azzal is jár, hogy tenni kell, lehetőleg közösségi szinten az egészségért, és ezt csak partnerséggel lehet eredményesen megvalósítani. Ilyen partnerek: a Bács-Kiskun Megyei Közművelődési Intézet, valamint az EgészségPorta Egyesület és az „Európai Szövetség a Depresszió Ellen” („European Alliance Against Depression” EAAD) nemzetközi projekt, amelynek szintén az a célja, hogy a helyi szakemberek együttműködését erősítse, a rászorulókat megfelelő ellátását felmérje, és időben fel-

ismerje a depresszió jeleit, mely nagymértékben befolyásolja az egészségi állapotot, valamint az egészségért való tenni akarását.

Partnerség az egészségért pályázat

Az EgészségPorta Egyesület ezzel a pályázattal a szakemberek, önkormányzatok, kistérségek, egészségügyi, oktatási és kulturális intézmények, ebben dolgozó személyek és működő közösségek, gazdasági társaságok, az egészség megőrzésében elkötelezett civil szervezetek számára teremtett koordinatív összefogást a Népegészségügyi Program végrehajtása, az életminőség javítása érdekében.

A pályázat megvalósításában közreműködők: Országos Alapellátási Intézet, Országos Szakfelügyeleti és Módszertani Központ, EGIS Gyógyszergyár, 77 Elektronika, ETK Önkormányzati Klub, Bács-Kiskun Megyei Közművelődési Intézet és a Semmelweis Egyetem Magatartástudományi Intézete. A témára későbbi lapszámunkban még visszatérünk. További információ: www.egeszsegporta.eu

tolnai

Összetartozás

Örökbe (fog)adott grafikák a hagyományteremtés jegyében

A húsvéti ünnepkör záróakordjaként, március 25-én a Semmelweis Egyetem képviselőjében dr. **Tulassay Tivadar** rektor fogadta a Magyar Képzőművészeti Egyetem rektora, dr. **Kónig Frigyes** által felajánlott hallgatói grafikákat a Semmelweis Egyetem Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinikáján. A Semmelweis Egyetem és a Magyar Képzőművészeti Egyetem sikeres együttműködésének újabb állomásaként a Marketing és Kommunikációs Igazgatóság szervezésében ünnepélyes keretek között 20 képzőművész aspiráns munkát adtak át a permanens „kiállítás” helyszínén, dr. **Csibri Éva** Neuropszichiátriai Osztályán. Későbbi lapszámunkban részletesen olvashatnak az eseményről.

Részvétel kutatásban

Keressük **A mindennapi élet biológiája** című kutatás résztvevőit! Ez a kutatás a biológiai mutatók és az érzelmi jóllét összefüggéseit vizsgálja a mindennapi életben. A vizsgálat résztvevői a Semmelweis Egyetem 18 és 65 év közötti, teljes állásban foglalkoztatott női dolgozói, illetve ösztöndíjas PhD hallgatói lehetnek. Azok jelentkezését várjuk, akik *nem várandósok, nem szednek rendszeresen gyógyszert* (kivéve fogamzásgátló, hormonpótló készítményeket) illetve akik az utóbbi két évben *nem estek át súlyos betegségen* (például szívroham vagy rákos megbetegedés).

A kutatás résztvevőitől két 24 órás periódus során – egy munkanapon, illetve egy pihenőnapon (péntektől szombatig terjedő időszakban) – kapunk adatokat a hangulatukról, a tevékenységükről és a fizikai állapotukról. Az információkat mindenki maga gyűjti, miközben napi szokásos teendőit végzi.

A vizsgálatban való részvételt 5000 Ft-os ajánlóküldeményekkel köszönjük meg. A kutatás befejezése után az összesített eredményekről összefoglalót küldünk a résztvevőknek.

A vizsgálatra május 31-ig lehet jelentkezni. Ha szeretne részt venni ebben a kutatásban, vagy többet megtudni róla, keresse **Salavecz Gyöngyvért** a Magatartástudományi Intézetben (telefon: 210-2930/6206-os mellék, mobil: 06-30/331-93-11, e-mail: salgyon@net.sote.hu).

Pályázati felhívás

A Semmelweis Egyetem Orvosi Vegytani, Molekuláris Biológiai és Pathobiokémiai Intézete mellett működő Molekula Alapítvány Dr. **Máthé Gyula** emlékére pályázatot hirdet a Semmelweis Egyetem Fogorvostudományi Karán 2008-ban végző hallgatók számára.

Az Alapítvány által idén kiadott díjak összege egyenként: 300 000 Ft.

A pályázat feltételei

A pályázatnak tartalmaznia kell a hallgató egyetemi tanulmányai során elért valamennyi vizsgaeredményét (index-másolat), egy féloldalas összefoglalót jövőbeni terveiről, valamint a pályázat korábban, vagy jelenleg oktató egyetemi munkatársaktól származó személyi ajánlásokat (legalább kettőt). A pályázat elbírálásánál előnyt élveznek azok a hallgatók, akik jó tanulmányi eredményeik mellett rektori pályázatokat, tanulmányi versenyeken eredményeket értek el, TDK-konferencián előadásokat tartottak, illetve díjakat kaptak, valamint más tanulmányi, kutató, klinikai tevékenységet is folytattak (az oklevelek, igazolások másolatait kérjük csatolni).

A pályázatokat május 16-ig a Semmelweis Egyetem Orvosi Vegytani, Molekuláris Biológiai és Pathobiokémiai Intézete (1088 Budapest, Puskin u. 9.) címére kell benyújtani. A díjak odaítéléséről kuratórium dönt. A díjak átadására a diplomaátadási ünnepségen kerül sor.

Alvászavarok vizsgálata gyermekkorban

Folytatás a 7. oldalról

Fotó: D. Kiss Balázs

■ **Böszörményi Nagy György, Szabó Attila és Tulassay Tivadar**

Diagnosztizált zavar esetén kezelést is javasolnak a családnak. Az esetek nagy részében ez fül-orr-gégészeti beavatkozás, például a nagyon nagy mandulák eltávolítása, de rendelkezésre áll a légutak alvás közbeni nyitva tartását biztosító eszköz is. A felnőtteknél legelterjedtebb az éjszakai légzésrészegítő készülék, amely kórházi körülmények között egyénre szabottan beállítható és ezt követően otthon használható. Ennek hatékonyságáról már számos adat ismert. Gyerekeknél azonban nagyon kevés lehetőség van alvászavarok vizsgálatára és a már meglévő helyeken is elsősorban a fül-orr-gégészeti eltérésekre fókuszálnak. Ezen a helyzeten változtat az I. számú Gyermekgyógyászati Klinikán megnyílt alvásiagnosztikai laboratórium, amelynek akkreditálása jelenleg tart.

Tolnai Kata

Kockázatos horkolás

A hangos, lélegzetszűnetekkel járó horkolás kapcsolatba hozható a kardiovaszkuláris betegségekkel és megnövelheti az egészségügyi és kórházi kezelések számát – derült ki a SLEEP (IF 5) című lap március elseji számában megjelent tanulmányból, amely nagy visszhangot váltott ki külföldön. A CNN, a GlobalTV és a BBC is beszámolt róla. A tanulmányt dr. **Novák Márta** egyetemi docens (Magatartástudományi Intézet), dr. **Mucsi István** egyetemi docens (Magatartástudományi Intézet és I. számú Belklinika), valamint dr. **Dunai Andrea** (korábban ugyancsak a Magatartástudományi Intézet munkatársa) írta és dr. **Kopp Mária** professzor asszony (az említett intézet előző igazgatója) által vezetett „Hungarostudy 2002” vizsgálat sorozat keretében, több mint 12 000 személyen elvégzett vizsgálaton alapul. A szakemberek elemzéséből kiderült: a hangos horkolóknak 40 százalékkal nagyobb az esélyük a hipertenzió, 34 százalékkal a szívinfarktus és 67 százalékkal a stroke kialakulására, mint a nem horkolóknak. A csendes horkolás miatt a nők esetében megnövekedhet a hipertenzió kialakulásának kockázata. A megvizsgált nők 40, a férfiaknak 70 százaléka horkolt. A horkolást erősítheti az izomlazítók használata, a dohányzás, valamint az alkohol- és a drogfogyasztás. (A Dunai, A Keszei, MS Kopp, CM Shapiro, I Mucsi, M Novak: Cardiovascular disease and health care utilization in snorers: a population survey. SLEEP, Vol 31/Issue 3 March 1, 2008)

I.M.

Sikeres képzések az ETK TSZI-ben

Az Egészségtudományi Kar Továbbképzési és Szakképzési Intézetében jártunk, az újpesti Erkel Gyula utcában. **Perkó Magda** intézetvezető docenst kérdeztük az itt folyó munkáról.

■ Az Erkel utcai épület

– Az utóbbi időben sokat hallunk az Önök intézetéről, elsősorban a megnövekedett tanulólétszám és a sikeres pályázataiknak köszönhetően. Am előtt erről beszélünk, el kell mondanom, hogy kívül belül nagyon szép lett az épületük.

– Az épület felújítása folyamatos, s külsőjének megszépülése mellett korszerűen felszerelt tantermekben tanulhatnak hallgatóink. A kar vezetése nagy hangsúlyt fektet gyakorlati képzésünk infrastruktúrájának kialakítására is, az elmúlt tanévben vehettük át, büszkén mondom, a hazánkban egyedülálló „OXIARÉNÁT”, amely a mentőtiszt és mentőápoló képzés gyakorlati oktatásának színtere. Jelenleg folyik a gyógyszer-tári labor és a látszerész gyakorlóterem kialakítása, felszerelése.

– Úgy tudom, jelentős uniós forrásokhoz jutottak, és országos szakképzési programokat indítanak.

– Intézetünkben a munkát az orvos és szakdolgozói akkreditált, pontszerző továbbképzések szervezésével kezdjük. Tavaly év elején fogtunk hozzá az OKJ-s egészségügyi szakmai képzések tervezésének, előkészítésének. Első lépésként mentőápoló, pszichiátriai és mentálhigiénés szakápoló képzéseket indítottunk. A 2007/2008. tanévtől az indítandó szakok száma és létszáma jelentősen nőtt. Megkezdtük a fogászati és a gyógyszer-tári asszisztensképzést, de van gyógymasször csoportunk is.

Hiányszakmákra figyelve

– **Hogyan választják ki, hogy melyik szakmacsoportban és milyen szakokat indítanak?**

– Alapvető célunk, hogy ne az elkövetkezendő évek szakmailag képzett, de potenciális munkanélküliek táborát növeljük. Mindent elkövetünk azért, hogy végzett szakembereink a munkaerő-piaci keresletnek megfelelően, nehézség nélkül tudjanak elhelyezkedni. Folyamatos kapcsolatban állunk az Állami Foglalkoztatási Szolgálattal, és az általuk meghatározott létszámban, a reális munkaerőpiaci igények alap-

ján, elsősorban az úgynevezett hiányszakmákban indítjuk az évfolyamokat.

– **Ebben a jelenlegi átalakuló rendszerben létezik valódi kereslet az egészségügyi szakdolgozók iránt?**

– Igen. Meglepő volt számunkra is, mennyi hiányszakma van az egészségügyben, nagyon sok területen nem tudnak a kórházak, az egészségügyi szolgáltatók megfelelően képzett szakembereket foglalkoztatni. És ez nem csak Budapesten, országosan is nagyon nagy létszámban hiányzik például a szakképzett gyógyszer-tári vagy fogászati asszisztens és mentőápoló.

– **A finanszírozást hogyan tudják megoldani? A hallgatók számára önköltségesek ezek a képzések?**

– Nagyon kevés költségtérítéses, úgymondó „fizetős” hallgatónk van, éppen a munkaerő-piac felé megnyilvánuló rugalmasságunk teszi ezt lehetővé. A képzési díjakat nem a képzésben résztvevők, hanem a Regionális Munkaügyi Központok, pályázatok útján részben az EU, kisebb részben a munkáltatók finanszírozzák. Legtöbb képzésünkben még a tankönyveket és a munkaruhát is térítésmentesen tudjuk tanulóinknak biztosítani. A jelenlegi képzéseinkben résztvevők létszámát az év végére 600 fő fölé tudjuk növelni.

Munkáltató bevonása

– **Hogyan tudták a tanulólétszámot ilyen szinten tartani, amikor a szakképző iskolák zöme éppen a csökkenő jelentkezők számáról panaszkodik?**

– A kérdés munkánk legnehezebb részére irányul. Ma Magyarországon munkaerőpiacot szakképzéssel követni – nem is követni, hanem előtte járni – nagyon nehéz. Meggyőződésem, hogy iskolarendszerben szinte lehetetlen. Intézetünk csak iskolarendszeren kívüli, részidős képzéseket szervez. A központi programok, kerettantervek alapján készült helyi tanterveinket a szakma, ezen belül kiemelten a munkáltatók bevonásával alakítottuk ki. Ők egyébként jelen vannak a megvalósítás folyamatában is oktatóként, tereptanárként, szakmai segítőként, tanácsadóként. Ennek eredménye, hogy az Országos Mentőszolgálattal (OMSZ) stratégiai együttműködést kötöttünk, melynek értelmében országosan kizárólag intézetünk végzi az OMSZ részére a munka melletti mentőápoló képzést. Hasonló megállapodásunk van a Magánygyógyászati Országos Szövetségével a gyógyszer-tári asszisztensképzésről, de más szakmai és munkáltatói csoportokkal is szoros és előnyös együttműködés van kialakulóban. Ez pedig komoly szakmai kontrollt

is biztosít a tananyagtartalommal illetően. Azt tanítjuk, amire a munkaerő-piaci kereslet oldalán a munkáltatók elvárják a végzett szakembertől, az elméleti tudás mellett olyan gyakorlati készségeket, kompetenciákat igyekszünk kialakítani, amelyekkel a nálunk végzett szakembereknek feltétlenül rendelkezniük kell a munkavállaláshoz.

– **Látható, hogy nagy feladatot vállaltak, gondolok itt a személyi és tárgyi feltételekre...**

– Karunkon a főiskolai, egyetemi képzésekben oktató kollégáink, szívesen tanítanak a szakképzéseinkben is. Másrésztől szakképzési profilunkat, szakmapolitikai céljainkat tervezetten és szervezeten kommunikálva, az adott szakterületen dolgozó és gyakorlattal rendelkező neves szakembereket sikerült bevonnunk az elméleti és a gyakorlati oktatásba. Hangsúlyozom a gyakorlat szót, ugyanis alapelvünk, hogy a jó szakképzés gerincét a színvonalas és napi szinten alkalmazható ismereteket nyújtó gyakorlati oktatás adja. A tárgyi feltételeket folyamatosan fejlesztjük, a kar vezetéseinek köszönhetően. Továbbá a munkáltatók által felajánlott szakképzési hozzájárulásokból, egyéb támogatásokból a fejlesztést biztosítottunk látom.

Egységes tananyag

– **Említette hogy több képzésük országos jellegű, hogyan tudják ezt megvalósítani?**

– Jelentős igény merült fel, hogy ne csak budapesti helyszínen indítsunk képzéseket, ugyanis a munkáltatók és a szakmai szerveze-

Folytatás a 10. oldalon

SEMMELWEIS EGYETEM
EGÉSZSÉGÜGYI
MENEDZSERKÉPZŐ
KÖZPONT

EGÉSZSÉGÜGYI EMBERI ERŐFORRÁS FÓRUM

I. Országos Konferencia

2008. június 18-19.

Budapest, Besat Western Hotel Hungária

A Semmelweis Egyetem Egészségügyi Menedzserképző Központja ezúton meghirdeti az I. Egészségügyi Emberi Erőforrás Fórumot, amellyel a jelenleg hiányosan megfogalmazódó egészségügyi emberi erőforrás stratégia megszűléséhez és alakításához kíván hozzájárulni.

Emberi erőforrás kihívások az egészségügyi reform tükrében
Pályaképek az egészségügyi szakmák előtt
Egészségügyi szakemberképzés és a piac
Emberi erőforrás fejlesztés a gyakorlatban

Jelentkezési határidő: 2008. május 9.

Abstraktleadás: 2008. április 21.

Részletes tájékoztatás kérhető Pest Edinától

Tel.: 488-7618 E-mail: pest@emk.sote.hu

További információ és jelentkezési lap:

www.emk.sote.hu

Jubileumi díszoklevelek

A Semmelweis Egyetem Fogorvostudományi Kara örömmel tájékoztatja volt hallgatóit, hogy részükre jubileumi díszoklevelet adományoz. Tájékoztatjuk azokat a fogorvosokat, akik diplomájukat az egyetem jogelődjénél, a Budapesti Orvostudományi Egyetemen 1958-ban szereztek meg és szakterületükön legalább 30 évig dolgoztak, az arany díszoklevél elnyerése érdekében **2008. május 20-ig** a Fogorvostudományi Kar Dékáni Hivatalához (1085 Budapest, Üllői út 26.) nyújthatják be kérelmüket. A kérelemben kérjük feltüntetni az oklevél keltét, a diplomában szereplő nevet, rövid szakmai életrajzot és értesítési címet. A jubileumi díszoklevelek átadására előreláthatóan október közepén kerül sor, a pontos időpontról meghívó útján küldünk értesítést.

Beszámoló a Rövid Uveitis Kurzusról

Minden szakmán belül – legyen az orvosi vagy bármilyen más – a határterületek jelentik a legnagyobb kihívást egy-egy probléma megoldása során. A szemészet, bár sokak szerint kis szakma, gyakran mégis sok társszakmával igényli a kapcsolattartást: a neurológussal, a belgyógyással, a mikrobiológussal, a szájsebészettel vagy éppen a reumatológussal, immunológussal. Szemünk ugyan a szervezetben belül külön világot alkot, a különböző szöveti-strukturális gátnak megfelelően, bizonyos betegségek esetén azonban akár első jelzője is lehet a háttérben lappangó betegségeknek.

Ilyen speciális határterülete a szemészetnek az uveitis, a szivárványhártya, a sugártest és az érhártya gyulladásos folyamatait magába foglaló betegségcsoport. Az uveitises beteg vizsgálata, kivizsgálása és kezelése komplex feladat, nem egyszer a reumatológus, az immunológus, a belgyógyász és a szemorvos szoros együttműködését igényli, vagy legalábbis igényelné.

Idén február végén Budapest adott otthont a szemészeti szakma egyik rangos találkozájának, a 7. ISOPT (International Symposium on Ocular Pharmacology and Therapeutics) kongresszusnak. A rendezvényre ellátogató **Sue Lightman** professzor asszony – aki a világ egyik legnagyobb specializált szemkórházának, a londoni Moorfields Eye Hospitalnak az uveitis ambulanciáját vezeti – az ISOPT-on való részvétel

kapcsán ajánlotta fel egyetemünk Szemészeti Klinikájának, hogy két kollégájával együtt ingyenes uveitis kurzust tartanak február 29-én délután. Klinikánk a felajánlást örömmel fogadta el, a rendezvényt pedig a lehető legszélesebb körben hirdette meg a magyar szemorvosok körében.

Aktuális témák

A téma speciális voltára tekintettel nem csoda, hogy a Mária utcai részleg előadóterme szinte teljesen megtelt a majdnem 120 érdeklődő kollégával, akik között legnagyobb örömeinkre nem csupán a magyar szemészeti szakma meghatározó professzorai, illetve osztályvezető főorvosai voltak jelen, hanem a szakrendelőkben dolgozó szemorvosok mellett reumatológus, illetve infektológus kollégák is ott ültek. A rendezvény megnyitóját a Szemklinikai igazgatója, **Németh János** professzor tartotta, majd Lightman professzor asszonynak adta át a szót. Az első előadásban **Peter McCluskey** professzor, az ausztráliai Liverpool Hospital osztályvezetője az előző uveitisek diagnosztikájáról és kezelési lehetőségeiről beszélt, ezt követően Lightman professzor asszony a hátsó uveitisek diagnosztikáját és kezelését ismertette részletesen.

A kávészünetben élénk beszélgetés alakult ki a közönség és az előadók között, majd **Simon**

Taylor, a Moorfields Eye Hospital szakorvosa a szemgolyóba adható szteroid gyógyszerek uveitisben betöltött szerepéről, illetve az azzal kapcsolatos újdonságokról beszélt. A téma aktualitását a nemzetközi szakmai körökben, valamint a szakirodalomban és a hazai egészségügyi jogban zajló viták adják. Az összességében négyórás kurzus záró előadását ismét Lightman professzor asszony tartotta, aki a gyermekkori uveitisekkel kapcsolatos tudnivalókról beszélt.

Kellemes együttlét

A kurzus rávilágított a meglehetősen gyakran előforduló uveitises állapotok komplex voltára és ismételten felhívta a figyelmet a társszakmák közötti szoros együttműködés fontosságára, felvetve egy összefogott uveitis szakrendelés igényét.

A programot megelőző estén a vendégek a klinika szervezésében részt vehettek az Operaház egyik kitérő előadásán, a kurzust követő vacsora előtt pedig Németh János igazgató professzor, valamint dr. **Nagy Zoltán Zsolt** docens, a klinika igazgatóhelyettese büszkén mutatták meg a Mária utcai épület leendő terveit és kalauzolták körbe a vendégeket. A fáradtságos munkát méltón zárta le a patinás Gellért Szálló éttermében jó hangulatban elköltött vacsora, valamint a rögtönzött esti városnézés.

Dr. Somfai Gábor Márk
klinikai orvos, szervező

Címlap felső képen: Simon Taylor (London Moorfields Eye Hospital), Peter McCluskey (Sydney, Ausztrália), Sue Lightman (London, Moorfields Eye Hospital), Németh János, és Nagy Zoltán Zsolt egyetemi docens

Sikeres képzések az ETK TSZI-ben

Folytatás a 9. oldalról

tek érhető elvárása, hogy az egész ország területén azonos feltételekkel és szakmai színvonalon, kedvezőbb költséghatékonyasága miatt, decentrumokban is szervezzünk kihelyezett képzéseket. A mentő-ápoló képzést például március-áprilisban közel 400 fő beiskolázásával (14 osztály) indítottuk, ezek döntő többségét vidéken. Itt elsősorban az oktatási helyszínek biztosítása kapcsán szorosan együttműködünk a helyi főiskolákkal és szakképző intézményekkel. Előnye ennek a konstrukciónak, hogy a képzések minősége, a szakmai program, az óraszámok, a tananyagtartalom egységes. A képzési idő alatt többször végzünk méréseket, az egyes tananyag-egységek végén a vizsgafeladatok azonosak minden képzőhelyen, az értékelést azonos bizottság végzi. Az OMSZ Oxyológiai Módszertani Központ, dr. **Radnai Balázs** vezetésével elkészítette a tantárgyankénti országosan egységes témazáró feladatlapokat. Minőségbiztosítási rendszerünkben kulcsfontosságú a minden képzőhelyre kötelezően érvényes folyamatszabályozási rendszerünk, az egységes dokumentáció, a rendszeres visszacsatolás. Ezt

a rendszert természetesen nem csak az OMSZ-szal, hanem más szervezetekkel való közös munka kapcsán is alkalmazzuk.

– Továbbképzéseiket milyen szakmai célcsoport számára és témakörökben szervezik?

– Az egészségügyi szakdolgozók számára szervezett pontszerző továbbképzéseink célcsoportja: ápolók, gyógyszerügyi asszisztensek, optometristák, gyógymasszőrök, és mentőtisztek. Az akkreditált orvostovábbképzéseink célcsoportja: háziorvosok, aneszteziológusok és intenzív terápiás szakorvosok, sürgősségi betegellátásban dolgozók, továbbá sebész, belgyógyász, infektológus, hematológus szakorvosok. A továbbképzések témaköreit nagy számuk miatt nehéz lenne felsorolni, csak a legkeresettebbeket említem. Az egészségügyi szakdolgozók továbbképzéseinél ezek a következők: A betegmonitorozás aktualitásai, célorientált kezelése; A súlyos szepikus betegek felismerése, kezelése, ápolása; Az „új szemléletű” vezető-kiválasztás a hazai egészségügyben; Gyakori betegségek, tünetek, masszázskelés. Néhány példa az orvostovábbképzés témaköreiből: Hemodinamika és oxigenizáció az aneszteziológiában és intenzív terápiában; Súlyos szepikus betegek intenzív terápiás ellátása.

T.K.

Németnyelvtanfolyamok

Jó ide járni

Az Osztrák Intézet
egészségügyi szaknyelvi németnyelvtanfolyamot indít orvosoknak, szakápolóknak.

Tematika:

- orvosi szakszókincs
- orvosokkal, ápolókkal, betegekkel és hozzátartozókkal való kommunikációs tréning
- orvosi jelentések megértése és írása
- orvosi szaklapok cikkeinek ill. konferenciák előadásainak megértése
- felkészítés a felvételi interjúra

30 óra, heti 1 x 3 óra 10 héten át

Ár: 32.500 Ft – az ár az oktatási segédanyagot is magában foglalja

Tanfolyamkezdet: 2008. április közepétől

A tanfolyam elvégzéséhez már meglévő, középfokú (B1-B2) nyelvtudás szükséges.

Tel.: (1) 322-3030
www.oesterreichinstitut.org
www.oei.hu

Akkreditált Vizsgaközpont

Növekedhet-e a gondolat?

Trimarán Üzletfejlesztési Program

„Ami túlél, növekszik”, írta **Parti Nagy Lajos. Tolnai Kata** szerkesztő pedig így folytatta a gondolatot e lap hasábjain: (a túlélők, a nagyvá vált emberek) „céljaikat töretlen megvalósításba vigyék. Az akadályokat ugródeszkának használták, nem pedig lécs alatti átbúvást mentegető indoknak.” Akár ez is lehetne a mottója annak a folyamatnak, amit egy szellemi termék fut be, amíg üzleti értelemben vett értéké válik, és elkezd alkotóinak hasznot termelni. Ami túlél, növekszik – ez az innováció sok kreativitást, kitartást igénylő folyamatának vezérelve.

A Semmelweis Innovations az egyetlen innovációval foglalkozó vállalkozása. Legújabb kezdeményezése a Trimarán Üzletfejlesztési Program, amely az innovatív ötletek túlélését és növekedését segíti. A program alap gondolata, hogy az innováció iránt elkötelezett embereket képessé tehetjük kreativitásuk piaci érvényesítésére.

Ötletérlelő szolgáltatások

Érték a kutató kreativitása és szakmai igényessége. Érték egy projektmenedzser munkabírása és problémamegoldó képessége. Érték egy tapasztalt üzletember kapcsolatrendszere és persze befektethető pénze. De a kutatónak – ha kész eredményeit piacra vinni –, vajon rendelkeznie kell-e az üzletember és a projektmenedzser tudásával is? Ahhoz, hogy sikerre vigyünk egy innovációs projektet, nem kell feltétlenül üzletember-öltönybe préselnünk a kutatókat. Nem kell laborokban edzenünk a projektmenedzsert. És nem kell amerikai nagybácsi, hogy az aranyemzőkön szerzett tapasztalatairól meséljen. Sokkal többet ér, ha a laborokban edzett kutató, a képzett menedzser és a tapasztalt mentor egy gondolatmenet mentén együttműködve építi fel az innovációs projektet. Ez a három pontra támaszkodó logika segíti a siker felé vezető úton mindhárom szereplőt. Ők a trimarán három hajóteste.

A Trimarán Üzletfejlesztési Program ez alapján fejlesztette ki szolgáltatásait, amelyeket 2008-ban az NKTH támogatásának köszönhetően jelentős kedvezményekkel nyújt. Tevékenységünk elsődleges fókuszja, hogy az ígéretes üzleti ötletekből projekteket fejlesszünk, majd azokat – az ötletgazdák kutatói/feltalálói érdekeit szem előtt tartva – juttassuk el befektetésérett állapotba. Ehhez elsősorban olyan értéknövelő szolgáltatásokat kínálunk, amelyek jelentősen növelik a projekt túlélésének és növekedésének esélyeit az innovációs piacon.

Százszázalékos támogatással, azaz térítésmentesen nyújtjuk szintfelmérő szolgáltatásunkat. Ennek során a szellemi termékeket megvizsgáljuk piaci szempontok alapján, megismerkedünk a kutatóval/feltalálóval, majd részletes projektfejlesztési javaslatot dolgozunk ki. Az ezt igénylő projektekhez rövid próbaidőre projektmenedzsert adunk. Amennyiben egy projekt elérkezett az üzleti fejlesztés fázisába, a piaci árhoz képest mintegy 50% kedvezménnyel kínálunk egyedi fejlesztési csomagot, melynek többek között része a mentoring és tanácsadás, valamint számos alapvető projektfejlesztési tevékenység (például üzleti terv készítése, pénzügyi tervezés, arculatkészítés). A piacra felkészítés fázisába érkező projekteknek elsősorban tréning-

eket (pl. tárgyalástechnika) és a projekt piaci lehetőségeit vizsgáló további szintfelméréseket ajánlunk.

Innovációs filozófia

Minden, az adott projekttel kapcsolatban keletkező tudás, adat és dokumentum a sikerhez szükséges részlet. Egy esetleg sikertelen projekt tapasztalata pedig a projektgazda jövőbeli projekteinek esélyeit növeli. Valljuk, hogy a gyors

magyar találmányok, mint például a golyóstoll vagy a Morphologic nyelvi szoftver, észrevétel nélkül könnyítik meg az emberek mindennapjait. Nagyságuk éppen kicsiségükben rejlik, előállításuk nem igényel milliárd dolláros befektetéseket. A magyar találmányok többsége ilyen: apró, szellemes technológiák, amelyek valószínűleg nem fognak nagy sajtóvisszhangot kiváltani, de csendesen meghódítanak egy-egy technológiai részterületet. Mi ezekre a szellemi termékekre szeretnénk irányítani a figyelmet. Lobbizunk az érdeklőkben, vizsgáljuk lehetőségeiket, és testre szabott fejlesztéseket ajánlunk. Háttérdöntések, apró csiszolások a termékleírásban, jelentéktelennek tűnő részletek az üzleti prezentációban – ezeken egy-egy siker múlhat. A Semmelweis Innovations ezt az üzleti filozófiát képviseli, és az ennek megfelelő infrastruktúrát – üzleti iskolát, üzletfejlesztési támogatórendszereket – erősíti Magyarországon. Együttműködünk az egyetemekkel és kutatóintézetekkel, hogy megkönnyítsük a spin-offok szellemi tulajdonkezelését. Együttműködünk üzletemberekkel, akik mentorálhatják a kezdő vállalkozásokat. Megkeressük a dinamikus, fiatal menedzsereket, akik képesek egy újszülött vállalkozást segíteni. A Semmelweis Innovations maga is kis cég, erőssége kapcsolataiban, együttműködő partnereiben és innovatív ötleteiben rejlik. A csapat minden tagja saját bőrén is tapasztalta, milyen utat jár be egy-egy innovatív kisvállalkozás. Szeretnénk minél inkább azt az utat követni, amit ügyfeleinknek is javasolunk projektjeik korai fázisában. Emberléptékűek maradunk, emberléptékű projektek szolgálatában. Néhány név, akik még nem vehették igénybe üzletfejlesztő szolgáltatásunkat: **Kemény János** (BASIC), **Jedlik János** (szóadvíz), **Puskás Tivadar** (telefonközpont), **Irinyi János** (zajtalan gyufa), **Gestetner Dávid** (stencil), **János Marcell** (floppy)..., de akik majd ezután jönnek, azoknak már adhatunk valamit.”

■ Trimarán

bukás éppolyan értékes, mint a kidolgozott siker. A hozzánk érkező – korai fázisú – projekteknek legalább abban segítünk, hogyan érdemes továbbindulni azokat.

A Semmelweis Innovations ügyvezető igazgatója, dr. **Lacza Zsombor** kutatóként és egy spin-off vállalkozás fejeként így fogalmaz: „Nagyon kevés figyelmet kapnak azok az innovatív kisvállalkozások, amelyeknek nem céljuk, hogy nagyvállalattá növekedjenek. Az olyan

A gondolat, hogy a korai fázisú innovatív projekteket kell és lehet támogatni, növekszik. A cél, hogy a kutató ötletéből a kutató üzlete legyen. Cégfilozófiánk, szolgáltatási stratégiánk is ebből táplálkozik. Várjuk azokat a projekteket és fiatal menedzsereket, akiknek ez a gondolat táptalaj – a túléléshez és a növekedéshez.

További információkat honlapunkon találhat: <http://semmelweisinnovations.hu>

Hűvös Ágnes

Orvostörténeti vetélkedő a Semmelweis Múzeumban

Mindenki nyert, mondhatták a versenyzők és a szervezők is azon az ünnepélyes eredményhirdetésen, amelyet az első orvostörténeti vetélkedő zárásaként rendeztek március 18-án a Semmelweis Múzeumban. A medicina megismerésében a múzeum segített a maga gazdag lehetőségével, és a hallgatók olyan tudásra tehettek szert, amelynek birtokában még jobb orvosokká válhatnak.

Kellemes izgalom, kellően emelkedett hangulat jellemezte az eredményhirdetést: azért gyűltek össze a verseny résztvevői és a szervezők, hogy a hónapokon át tartó vetélkedést méltóképpen zárják. Bátran állíthatjuk, hogy a köszöntővel, zenével, rövid értékeléssel és vendéglátással fűszerezett találkozón mindezt sikerült is elérniük.

Élénk érdeklődés

„Haszon, hogy a hallgatók itt jártak” – fogalmazta meg köszöntőjében dr. **Kapronczay Károly**, a Semmelweis Orvostörténeti Múzeum, Könyvtár és Levéltár főigazgatója a vetélkedő „hozamát”, hiszen nemcsak művelődés- és tudománytörténeti ismeretekre tettek szert a hallgatók, hanem világlátásukat is szélesítették.

Nem véletlenül mondta **Kossuth Lajos**, hogy fabatkát sem ér az a tudomány, amelynek nincs története – fűzte hozzá a főigazgató, majd a hazai orvostörténet tanításának vizsontagságairól beszélt. Az oktatást a történelem során hektikuság jellemezte az orvoskaron, például a két világháború között magántanárok adták elő a választható stúdiómot, ami rendkívül népszerű volt a hallgatók körében. Később, 1945 után részben politikai okokból megszüntették e tárgyat („mert Vitéz **Herceg Árpád** vagy **Kisidai Dadai András** valahogy nem fért bele a képbe”). A hetvenes években például tudományos diákkörökben foglalkoztak a medicina történetével, majd 1981-ben újból létrehozták a tanszéket, hogy 1996-ban megszüntessék. Most ismét oktatják, a tantárgy szabadon választható, és elég nagy érdeklődés van itt Pesten – mondta lapunknak a főigazgató, aki elégedett volt, hiszen sokan jöttek, láthatóan érdekli a diákokat az orvostörténet, és bizakodott, hogy a folytatás ugyanolyan sikeres lesz, mint a gyógyszerészhallgatók tarisznyás nyári akadémiaja.

Kérdőíves fejtörők

A múzeumi verseny 2007 őszén kezdődött, egy nyáron született

■ A résztvevők egy csoportja

ötlet megvalósulásaként, tudtuk meg **Tamás Anikótól**, az egyetem rendezvényszervezőjétől. A játékra hallgatók és oktatók egyaránt jelentkezhetek, tájékoztatásukat segítette az egyetemi újság, a szervezők hírt adtak róla a Neptun-rendszerben, az egyetemi börzén és szórólapokkal. A versenyzők a tárlatvezetések során ismerkedtek a medicina történetével és persze a Semmelweis Múzeummal – tette hozzá **Kapronczay Orsolya**, a múzeum marketing munkatársa. Több mint hatvanan jelentkeztek, és végül huszonketten rá is szánták magukat a megméretésre, közöttük egy külföldi diák is, valamint egyetemi dolgozók. A fordulók kérdőíveire tizennégyen válaszoltak hibátlanul.

Minden versenyző ajándékcsomagot kapott, a százszázalékos eredményt elérők orvostörténeti könyvvel, albummal is gazdagodtak. Ezután **Vivaldi** Négy évszak című művéből csendült fel részlet **Brauswetter Diána** előadásában.

Komoly felkészülés

A szülésznek tanuló **Lázár Nikoletta** a vetélkedő idején már ismerősként járt-kelt a múzeumban, ugyanis korábban azt a feladatot kapta, hogy társainak mutassa be az intézményt: „számítottam rá, hogy nem a legevidensebb kérdések lesznek, ezért olyanokra igye-

keztem készülni, amikről az ember nem is gondolná, hogy megkérdezik, mert azt tuti, hogy felteszik” – avatott be felkészülésének taktikai részébe. Orvos nagyszüleitől hátrahagyott régi gyógyító eszközök felajánlásával kereste meg a díjátadás apropóján Kapronczay főigazgatót **Erdőházi Dóra**, a Gyógyszerésztudományi Kar hallgatója. Ő is járt már a múzeumban, meghozta csereprogramban részt vevő német diákokkal. Dóra a barátnőjével vágott bele a vetélkedőbe, és leginkább a régi patikát bemutató kiállításrész fogta meg – talán nem véletlenül, hiszen gyógyszerész lesz maholnap.

A vetélkedő hírverésekor hallott először a múzeumról **Lux Árpád**, az Általános Orvostudományi Kar hatodéves hallgatója, és úgy vélte, itt a kiváló alkalom arra, hogy megismerje azt, és elmélyedjen kissé a medicina történetében, mivel ő nem tanulta ezt a tárgyat. Olykor meg is lepődött, hogy mi mindenre voltak képesek az elődök, és hogy az akkori szűkös lehetőségek dacára milyen sok leleménységgel oldották meg a problémákat. Azzal búcsúzott, hogy a Semmelweis Egyetem minden hallgatójának ajánlja a múzeum felkeresését.

Összel újra indul a vetélkedő, és minél több jelentkezőt várnak Semmelweis Ignác szülőházába.

Fotó, szöveg: **Sándor Judit**

Diákhitel Lépéselőnyben

Tavaszi határidő: május 15!

Legyél, aki lenni akarsz!

DIÁK HITEL www.diakhitel.hu
06-40-24-00-24

Tervek határok nélkül

*„Két dolgot szeretek a legjobban a világon: a csokoládét és mindennek megkeresni a határát – akár a legnagyobb méretben (csillagászat), akár a legkisebben (atomfizika), akár a tudomány és a művészet köztit, akár az ember teljesítőképességét!” – így jellemzi magát **Fröhlich Georgina**, az ELTE TTK fizika és csillagász szakán végzett sugárfizikus PhD hallgató, a Kar Kiváló Hallgatója díj és a Köztársasági Ösztöndíj birtokosa, a Kerpel-Fronius Ödön Tehetséggondozó Program résztvevője, minősített triatlon sportoló, és egy kamarazenekar tagja.*

– Sváb felmenőim között mindkét ágon szinte csak mérnökök voltak, édesapám például híradástechnikai mérnök. Édesanyám kivételnek számít, ő pénzügyi szakember, de a nálam éppen 10 évvel idősebb nővérem műszerész-ként továbbvitte a hagyományt – mesél az otthoni indíttatásról a magát fekete báránként aposztrofáló Gina. Persze azért nem távolodott el teljesen a családi szakmától, fizikus lett. Már kiskorában is a lányoknál éppen tipikusnak nem mondható atomfizikusi, csillagászati vagy orvosi pályáról ábrándozott.

A család inkább lebeszélte volna erről a fiatal lányt, de ő hajthatatlan maradt, ráadásul felvette emellé a csillagász szakot is, ami idővel még jobban is megtetszett a szárnyát bontogató, már a gimnáziumban amatőr csillagászként az eget kémlelő Ginának. Az egyetem harmadik évében a kaotikus dinamikát előadó oktató bolygópályaszámítási problémát vetett fel, ami elindította Ginát az égi mechanikai kutatások felé.

– Még abban az évben írtam OTDK dolgozatot a témáról, majd egy másikat a zene fraktálgeometriájáról, IV. évben pedig egy újabbat a Jupiter befogási dinamikájáról, amivel 3. díjat nyertem. Mindkét szakon égi mechanikai problémámról írtam a diplomamunkáimat, és szent meggyőződés volt, hogy égi mechanikus lesz belőlem!

Elsőre nem vették fel a csillagász doktori iskolába, mert csak nemzetközi nyelvvizsgát tudott felmutatni. Ez alatt az év alatt viszont alkalmat nyílt tájékozódni a magyar csillagászok helyzetéről, hiszen az egyetemen dolgozott égi mechanikusként.

– Azt láttam, hogy ebben a szakmában mindenki külföldön próbálkozik, és nem láttam, hogy hazatalálnának. Ettől nagyon megijedtem, egy heidelbergi ösztöndíjat is veszni hagytam, mert féltem, hogy ha egyszer elmegyek, nem lesz hová visszajönnöm.

Tudományos munka hazai kihívásokkal

Gina más irányt keresett, és rátalált a sugárfizikára. Doktoranduszként, ahogy fogalmaz, sugarezik, ami annyit tesz, hogy az Országos Onkológiai Intézetben daganatos betegeknek tervezte meg a sugárterápiás kezelését. A kutatási területe ennek egy kisebb szelete, a brachyterápia, illetve összehasonlítása egy másfajta módszerrel, az intenzitásmódulált külső sugárterápiával. Gina szívügye a „tüzelés”: tüket szúrnak a prosztata-, emlő-, nyelv-, légyszív-, stb. szövetekbe, és ő megtervezi, hol és mennyi ideig tartózkodjon a forrás, hogy a végén kialakuljon a lehető legjobb dóziseloszlás, ami a tumort vagy a tumorágyat besugarazza, de a védendő szerveket óvja.

■ Fröhlich Georgina

– Magyarországon csak a mi intézetünkben végzünk a klinikai gyakorlatban tüzeléseket, ezért nagyon fontosnak tartom a népszerűsítését. Minden hazai fórumon megragadom az alkalmat, hogy az ezzel kapcsolatos tapasztalatainkról beszámoljak. Eredményeimrel több külföldi konferenciára is eljutottam. Most éppen Bostonba, a „World Congress of Brachytherapy”-ra készülök.

A rövid távú célok között említi a doktori képzés sikeres befejezését, az aktívabb együttműködést a bécsi egyetem – számára már nem ismeretlen – kollegáival, illetve egy új módszer bevezetését a dózisztervek ellenőrzésére és kutatásokra. Jól érzi magát az intézetben, s noha tisztában van azzal, hogy rengeteget kell még javítani, fejleszteni, de számára éppen ez az izgalmas.

Trió Hegedű Nélkül

– Már általános iskolás koromban elcsábultam egy kicsit a művészet felé, mert nagy hatással volt rám kedvenc nagyapám, akinek a hobbija a hegedű volt. Szeretett foglalkozni velük, adni-venni, javíttatni, magyar nótákat játszani rajtuk. Nagy bánata volt, hogy kiskoromban nem tudott rávenni arra, hogy órákig skalázzak a hangszeren, mert egyszerűen nem bírtam annyi ideig egy helyben maradni. Később azonban úgy döntöttem, hogy zongorázni fogok. Szűk egy év alatt autodidakta módon megtanultam az alapokat, majd felvételtem az Állami Zeneiskolába, ahova fel is vettek. Kezdetben kettésével jártam az osztályokat, amikor viszont középiskolát kellett választani, mégsem a konzervatórium mellett döntöttem, győzött a tudomány.

Persze a zenélést nem hagyta abba, első koncertjét egy évvel a gimnázium befejezése

után adta egy csellistával és egy hegedűssel. A trió sokáig közösen zenélt, aztán a hegedűs elmaradt, így „Trió Hegedű Nélkül” néven játszottak tovább. Az utóbbi időben hol másod-, hol harmadmagával, olykor pedig vonósnyeggyessel zenél Gina.

Azt hiszem, endorfinfüggő vagyok

– Az általános iskola alsó tagozatában a Spartacus SC-be jártam, ahol **Egerszegi Krisztinával** is egy medencében úszhattam – éppen abban az évben, amikor Szőulban diadalmaskodott. Az úszást később meguntam, de az iskola miatt kötelező volt valamit sportolni, így pár évig kosaroztam, de akkortájt igazi élményt már a hegyi kerékpározás adott. A gimnázium alatt szinte minden nap elmentem tekerni 1-2 órát – vall a sportágak iránti vonzódásairól Gina.

Az egyetemen megismert valakit, aki megferőzte a futással. Egy 12 km-es verseny után úgy érezte, rossz volt megállni a végén, így kipróbálta magát félmaratonon is. Ezt a távot sem érezte megerőltetőnek, így lett belőle maratonista, ultrafutó, majd később triatlonos is.

Nem vagyok profi versenyző, még csak gyors sem, egyszerűen azért csinálom, mert jó. Nagyon ritkán azért dobogóra is kerülök, de nem a gyorsaságomért, hanem inkább a pálya, az időjárás okozta nehézségek miatt, a többséggel ellentétben ugyanis például szeretem a hőséget. Ennek köszönhető, hogy 2003-ban 6. lettem a rövidtávú országos ranglistán, pár éve pedig EB bronzérmert szereztem Debrecenben, az amatőr duatlon bajnokság felnőtt női kategóriájában. Azt hiszem, endorfinfüggő vagyok. Kedvenc versenyem a középtáv, más néven 1/2 IronMan (vagyis 2500 m úszás + 90 km kerékpár + 21 km futás), persze álmaim között szerepel egyszer az IronMan is, de majd csak a PhD után...

Pap Melinda

SEMMELWEIS EGYETEM
EGÉSZSÉGÜGYI
MÉNEZSERKÉPZŐ
KÖZPONT

A Semmelweis Egyetem Egészségügyi Menedzserképző Központ egy napos tavaszi továbbképző programjai:

AZ ÁTALAKÍTÁS STRATÉGIÁJA

Időpont: 2008. április 23.

Részvételi díj: 35.000 Ft

Jelentkezési határidő: 2008. április 17.

A MÓDOSULÓ KÖZBESZERZÉSI TÖRVÉNY HATÁSA AZ EGÉSZSÉGÜGYI INTÉZMÉNYRENDSZERRE

Időpont: 2008. május 7.

Részvételi díj: 30.000 Ft

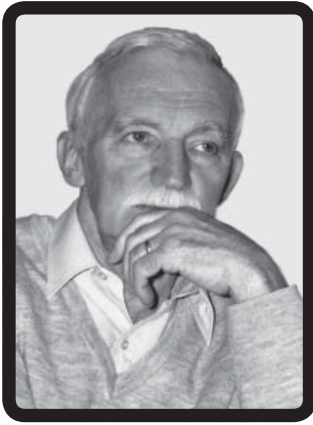
Jelentkezési határidő: 2008. április 30.

Mindkét szakmai továbbképző programon való részvétel esetén 10 % kedvezmény!

Részletes tájékoztatás kérhető
Szandányi Beatritxól
Tel.: 488-7606

E-mail: szandanyi@emk.sote.hu

További információ és jelentkezési lap:
www.emk.sote.hu

Dr. Györgyi Sándor (1932-2008)

zetőként, akár kurzusvezetőként, akár tantárgyi előadóként találkozott vele. Fiatalon több kar hallgatóit is oktatta, majd egyre inkább a Gyógyszerésztudományi Karhoz kötődött, húsz éven keresztül volt a GYTK-n a biofizika tantárgy megbízott előadója. Előadásain szinte hiánytalanul ott volt az egész évfolyam. Ugyancsak húsz éven át tartott minden évben nagy létszámú hallgatóság részvétele mellett igen sikeres membrán-biofizikai tárgyú speciálkollégiumot.

2008. február 28-án, méltósággal viselt súlyos betegség után elhunyt **Györgyi Sándor**, a Biofizikai és Sugárbiológiai Intézet nyugalmazott docense, a Gyógyszerésztudományi Kar volt dékánhelyettese.

Györgyi Sándor az ELTE Természettudományi Karán szerzett vegyész diplomát 1957-ben. Végzésétől kezdve egész aktív pályafutása intézetünkhöz kötődött. Kiváló oktató volt, a tárgy iránti lelkesedés, világos előadói stílus, igen jó pedagógiai érzék jellemezte, és sugárzott belőle a hallgatók iránti szeretet, megértés, a jóra való ösztönzés. Mindenki maradóan pozitív emlékeket hagyott akiket oktatott, akár gyakorlatve-

Kutatómunkája kezdetben a radioaktív izotópok orvosi alkalmazásaihoz kapcsolódott, így ő lett évtizedeken keresztül egyik szervezője és előadója az Intézet gondozásában meghirdetett orvosi izotóptanfolyamoknak, később a sugárvédelmi tanfolyamoknak, valamint az izotóplaboratóriumi asszisztensek képzésének úgy is mint a Hevesi György Magyar Orvostudományi Nukleáris Társaság vezetőségi tagja.

Tudományos érdeklődése még fiatalon irányt váltott, és a membrántansport-jelenségek biofizikai hátterével kezdett foglalkozni.

Egyik megalapítója volt a kezdetben Tihanyban, később Sümegen tartott membránkonferenciáknak, melyeket azóta is évente megrendeznek, s ez a rendezvény a területen dolgozó kutatók – orvosok, biokémikusok, fiziológusok, biofizikusok – igen sikeres reguláris interdiszciplináris találkozója lett. Egyik megalapítója és legelső titkára volt a Magyar Biofizikai Társaság Membrán Szekciójának. Később két cikluson át volt a Társaság főtárgya, majd egy cikluson át alelnöke.

Oktatói munkáját a Semmelweis Egyetem két alkalommal (1970-ben és 1994-ben) ismerte el Kiváló Oktató kitüntetéssel, 1985-ben a Munka Érdemrend Ezüst Fokozatát kapta meg elsősorban dékánhelyettesként végzett

munkájáért. 1993-ban a Magyar Orvostudományi Nukleáris Társaság Hevesi György emlékéremmel, 2003-ban a Magyar Biofizikai Társaság Ernst Jenő emlékéremmel, 2007-ben a Membránkonferencia választmánya Romhányi György emlékéremmel ismerte el szakmai munkáját.

Györgyi Sándor, kedves kollégánk már hosszú ideje nem tudott velünk dolgozni tovább, azóta hiányzik nekünk. Felvidámodtunk jelenlétében, észrevettük az élet pozitív lehetőségeit, figyelmünket a jó dolgokra irányította, reményt épített. Nagyon értékes tagja volt közösségünknek. Hosszú ideje követtük gondolatban, fájó szívvel, küzdelmét elhatalmasodó súlyos betegségével, amit nagy önfegyelmével, türelemmel viselt. A sok tanítvánnyal, barátal együtt mi is örizzük emlékét nagy tisztelettel és szeretettel.

Dr. Fidy Judit igazgató
Biofizikai és Sugárbiológiai Intézet

Amerikai vendég

Március 19-én az Egészségtudományi Karra látogatott dr. **George Eisen**, az amerikai Nazareth College of Rochester nemzetközi ügyekért felelős elnökhelyettese. A vendég a nemrég indult és eddig páratlan Atlantis program részleteiről, illetve a nyári egyhónapos intenzív kurzus tennivalóiról egyeztetett a kar vezetésével.

Magyar-szingapúri szimpózium

A szingapúri A*STAR (Agency for Science, Technology and Research), illetve a Magyar Kémikusok Egyesületének szervezésében, a Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatal (NKTH) szponzorálásával március 10-11-én Budapesten került sor az első magyar-szingapúri közös tudományos szimpóziumra Drug Discovery and Biomaterials címmel, amelynek elnöke prof. dr. **Mátyus Péter** (a GYTK Szerves Vegytani Intézet igazgatója) volt. A szimpóziumhoz kapcsolódóan rendezték meg az NKTH és a A*STAR együttműködési vegyes bizottság első ülését, amelyen a 2007. október 9-én aláírt együttműködési megállapodás végrehajtásának részleteit tárgyalták meg a résztvevők. Az NKTH és az A*STAR a következő három évben évente összesen kétfélmillió euróval (mindkét fél részéről 1-1 millió euróval) támogat közös K+F projekteket. A pályázatok prioritási területei: gyógyszerészet, bioanyagok, gyógyszerkémia. Az MTA-ban rendezett szimpóziumon a gyógyszerkémia, a gyógyszer-célbajuttatás, a biopolimerek, a nanobiotechnológia, a farmakológia, a gyógyszermetabolizmus területéről a szakma jeles képviselői 32 előadás és 17 poszter formájában mutatták be eredményeiket. Egyetemünket is kiváló szakemberek képviselték. Dr. **Gyires Klára** egyetemi tanár (a Farmakológiai és Farmakoterápiás Intézet igazgatója) szekcióelnök volt, dr. **Szőkő Éva** egyetemi docens (GYTK Gyógyszerhatástani Intézet) előadást tartott, dr. **Vásárhelyi Barna** (I. Gyermekgyógyászati Klinika) és **Balogh Balázs** (GYTK Szerves Vegytani Intézet) posztert mutatott be – tudta meg lapunk dr. Mátyus Péter professzor úrtól.

Habilitációs előadások

Dr. **Kiss-Tóth Endre** „Funkcionális screen-ek és gyulladáscsökkentő jelátviteli rendszerek – A tribbles fehérjék biológiai funkciója vasculáris sejtekben” címmel április 28-án 14.00 órától lesz a NET tanácstermében. (VIII. Nagyvárad tér 4.)

Dr. **Mucsi István** egyetemi docens a Krónikus vesebetegek életminőségét és életkilátásait befolyásoló tényezők vizsgálata című habilitációs előadása április 30-án délután fél háromkor hangzik el az I. sz. Belyógyászati Klinika tantermében.

MEDICOMM
Nyelviskola

Angolul a rendelőben!
Orvosi angol szaknyelvi tanfolyamok!

Hogyan kérdezzük ki a betegeket?
Miképp konzultáljunk kollégáinkkal?
Mindezt elsajátíthatja a Medicomm Nyelviskolában!

Orvosi angol intenzív szaknyelvi tanfolyam:
Május 5-9. (25 óra, 5 tanóra/nap)

Fogorvosi angol intenzív szaknyelvi tanfolyam:
Május 19-23. (25 óra, 5 tanóra/nap)

Hétvégi IELTS vizsgára felkészítő tanfolyam:
Április 19-től. (30 óra, szombatoként 6 tanóra)

Intenzív IELTS vizsga előkészítő tanfolyam:
Április 21-25. (25 óra, 5 tanóra/nap)
Május 26-30. (25 óra, 5 tanóra/nap)

Intenzív felzárkóztató tanfolyam:
Május 26-30. (25 óra, 5 tanóra/nap)

Délutáni IELTS alapozó vizsga előkészítő tanfolyam: Május 6-tól.
(30 óra, 2x2 óra, kedd-csütörtök délután)

Érdeklődni: 06 30 270 7316
www.medicomm.hu

■ Istvánfi Csaba

Pályafutását a 36. sz. Bokányi Dezső Ipari Szakmunkásképző Intézet testnevelő tanáraként kezdte, mely tevékenységével párhuzamosan eredményesen működött kosárlabda edzőként is. 1969-től a TF oktatója, a Testnevelés-elmélet és Pedagógia Tanszék munkatársa főiskolai adjunktusként. Az edzésmélethez és módszertan, majd a mozgástanulás- és szabályozás tantárgyakat tanítja. 1978 óta docens. Ugyanebben az évben tanulmányi-reaktorhelyettes lett, mely megbízatását 1981-ben újabb három évre hosszabbították.

1984-ben egyetemi tanárrá nevezték ki és megbízást kapott a rektori teendők ellátására. Irányításával vált (1985-ben) a TF itthon és külföldön elismert egyetem. Rektorsága alatt a szakmailag megalapozott és körültekintően előkészített döntései nemcsak az Alma Mater iránti tiszteletét és szeretetét tükrözték, de elősegítették a képzés korszerűsítését, beleértve a képzési tartalom megújítását, az oktatási infrastruktúra megerősítését is. Jelentős szerepe volt

Egy gazdag életút

Prof. emeritus Istvánfi Csaba (Testnevelési és Sporttudományi Kar) testnevelő tanári diplomáját 1958-ban, kosárlabda szakedzői oklevelét 1967-ben vette kézhez. Az ELTE Bölcsészettudományi Karának Pszichológia Szakán 1967-ben végzett, majd 1973-ban summa cum laude minősítéssel doktorált. A pszichológiai tudomány kandidátusa fokozatot 1981-ben nyerte el.

a kiemelkedően fontos, nagy jelentőségű hazai és nemzetközi kapcsolatrendszer fejlesztésében. Tette ezt igen nehéz pénzügyi körülmények között úgy, hogy a TF-nek nem voltak számottevő anyagi problémái. A szakmai kihívásokra mindig nyitott, széles látókörű, rizikót is vállaló, menedzser típusú vezető volt. Rektori megbízatását 1989-ben újabb öt évre hosszabbították meg. Rektorsága alatt ellátta a TF életében nagy jelentőségű TFSE elnöki tisztségét is, de nem szakadt el kedves sportágától sem. 1979 és 1994 között a Magyar Kosárlabdázók Országos Szövetségének szakmai alelnöke volt. Angol és magyar nyelven ma is tanít.

Oktató-nevelőmunkája mellett tevékeny szerepet vállalt és vállal a hazai testkulturális élet különböző területein. Bizonyítja ezt a Nemzeti Sporttanácsban, valamint a Magyar Testnevelési és Sporttudományi Tanácsban betöltött tagsága, a Magyar Országgyűlés Ifjúsági és Sportbizottsága által felkért szakértőként végzett tevékenysége, valamint a Magyar Olimpiai Bizottsági tagsága. E minőségében 1998 és 2002 között vezette a „SIDNEY 2000” és az „ATHEN 2004” elnevezésű tehetség-menedzselési programokat, melyekben 27 sportág 267 versenyzőjének teljesítmény-életani, antropometriai és biomechanikai felmérését irányította. A MOB „Életút Program” igazgatójaként az olimpiai kerettagok továbbtanulásának támogatásával foglalkozik és több

mint 24 felsőoktatási intézménnyel áll szerződéses kapcsolatban e fontos feladat eredményes megoldása érdekében.

Szakirodalmi munkássága is figyelemre méltó. „Stratégia és taktika” című tankönyvfejezete a mai napig alapvető munkának tekinthető (dr. Nádori László „Az edzésmélethez és módszertanához”-ban jelent meg 1986-ban), TF jegyzet az angol nyelven íródott „Training Theory and Methodology” (1997), a „Gondolatok a sporttudományról” (Kalokagathia, 2000 1-2. szám), a „Mozgástanulás, mozgáskészség, mozgásügyesség” (2004) – mely nemcsak a versenyzői utánpótlás nevelődőinek hasznos segítőtársa, hanem az iskolák testnevelő tanárainak is –, valamint a „Nevelés, testnevelés, sport” (Kalokagathia, 2004 1. szám).

Kitüntetései: Az Amerikai Egyesült Államok Sportakadémiájának (Distinguished Service Award) kitüntetése (1990), Pro Universitas-díj (1994), a Slippery Rock Egyetem (Pennsylvania, USA) díszdoktori címe (1997), a Magyar Köztársasági Érdemrend Tisztikeresztje (1998), Kerezsi Endre-díj (2001), hetvenévesre, a 2005 évi Semmelweis Napon pedig a „Pedagógus Szolgálati Érdeméremet”, a „Népegészségügyi Tudományos Társaság Emlékérmét” vehette át, mely megszolgált elismeréseket az egyetem professzor emeritus címe és a TF arany pecsétgyűrűje koronázta meg.

Kondor Endre

Kép a TF nemzetközi kapcsolatairól

A Testnevelési és Sporttudományi Kar hosszú hagyományokra épülő nemzetközi kapcsolatokkal rendelkezik. Ennek történetét ismertette kérdéseimre a témában járatos dr. **Kómvés Veronika**, a TF Tudományos és Nemzetközi Csoport vezetője. A kar alapítása után nagyon hamar, már az 1930-as években megalapozta és kiépítette bázisait szerzte a világban magas rangú sportegyetemen és sporttudományi intézményekben. Az akkori vezetők ambicionálták, és rövid idő alatt elérték, hogy oktatási intézményként részt vegyenek az olimpiai mozgalomban. Ennek a színvonalas munkának az eredménye, hogy a 280 magyar olimpiai bajnok és edzőik között sok a TF diplomával rendelkező. Egyenes következménye lehet az is, hogy a Nemzetközi Olimpiai Bizottság a világon összesen két nemzetközi edzőképző akadémiaja közül az egyik éppen a Karon működik.

A TF nemzetközi kapcsolatainak erős motorjai a graduális vagy edzőképző programjain végzett külföldi kollégák, akik az oklevél átvétele után is rendszeresen visszajárnak doktori vagy más posztgraduális képzésre, illetve közös kutatási programokat hoznak létre. Sokan jönnek vissza

Budapestre néhány napra csak azért, hogy újrateljesítsenek a minden tavasszal megrendezett, nagyhírű TF napokon – mondja Kómvés Veronika.

A hajdan kialakított kapcsolatok többsége ma is aktív programokat eredményezett, mint például az amerikai Slippery Rock vagy a kanadai Western Ontario Egyetemmel működő diákcsera program, és a kölni Sporthochschule-val. Az azóta eltelt időben is tovább szaporodtak a különböző típusú együttműködések. Évente egy hallgató tanulhat díjmentesen a Tokió melletti Kokushikan Egyetemen, közös tudományos szimpóziumokon első kézből hallhatnak a diákok a legújabb eredményekről. Újabb az Európai Unió egyetemével kialakított kapcsolatoknak nem csak a száma, de minősége is emelkedik: közös képzési programokról szólnak a legújabb tárgyalások. A hallgatók elképesztő rugalmassággal alkalmazkodnak és használják ki az új lehetőségeket. A külföldi tanulmányútra jelentkező TF-es diákoknak csaknem a fele kíván az angoltól különböző nyelvtudással – még japánul is – szerencsét próbálni valamely külföldi partneregyetemen. És ez a nyelvtudás nem szubjektív

megítélés, hanem bizottsági meghallgatás próbáját kiállt ismeret. Így külön öröm a programok fejlesztésébe belevágni: folyamatban van az unió által újabban felajánlott szakmai gyakorlatok külföldi teljesítésének próbája.

A TF nemzetközi tevékenységének célja az egyetem megjelenítése a világban; olyan képet alkotva, mely tükrözi a kar unikális jellegét és az oktatás minőségét, emellett hatékonyan koordinálja, irányítja a hallgatói és tanári mobilitást. Ezt a nemzetközi tevékenységet két irányban működteti. Az egyik irányban a nemzetközi tapasztalatok, tudás beépítése, a másik irányban az egyetem tanárai és diákjai által létrehozott tudás, sportteljesítmény megismertetése, nemzetközi szintű elterjesztése történik. A nemzetköziség ugyanis akkor működik jól, ha képességeinket és egyediségünket ismerve tudunk adni magunkból valamit a világ javára, másokra pedig kíváncsiak vagyunk. Ez lehetne a globalizáció értelme. Az élet egyik leglényegesebb eleme ugyanis a kapcsolattartás, a közösséghez tartozás – jegyzi meg dr. Kómvés Veronika. (Fotók a 16. oldalon.)

tolnai

Könyvajánló

Kopper László, Tímár József: Molekuláris Onkológia

A technika fejlődése nyitott ismét lehetőséget arra, hogy „beljebb” juthassunk szervezetünk megismerésében. A makroszkópos megfigyelés és a mikroszkóp mellett ma már a sejteket felépítő molekulákban zajló folyamatokról ad pontos leírást a tudomány. Ennek részeként egyre többet tudunk a daganatos elváltozásokat okozó molekuláris szinten zajló szabályozási problémákról. Mondhatjuk, hogy napjainkban az onkológia területén eddig nem tapasztalt méretű szemléletváltás zajlik. Ez a könyv a tudományos leírás és elemzés eszközeivel válik ennek az átütő változásnak a részesévé.

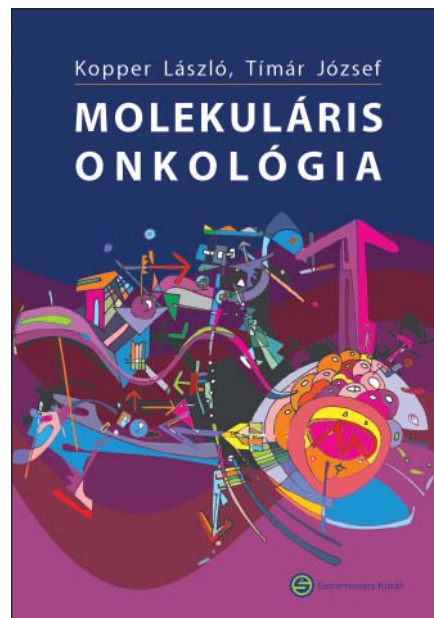
A kiadvány „összefoglalja” mai ismereteinket, példákön keresztül mutatja be a daganatsejtek döntési mechanizmusainak részleteit, az erre alapozott terápiás fejlesztéseket, diagnosztikai kérdéseket, egy kicsit a jövő útjait is. Segítséget szeretne nyújtani, (köz)érthetően, hogy a daganatokról alkotott képünk minél inkább tisztázódjék, és a laborokban, de különösen a betegágnál a legújabb ismeretek is logikusan rendeződjenek. Kézikönyv, nem egyszerre fogyasztható, de részletként talán élvezetet is okoz. Mindazoknak, akik az onkológia iránt érdeklődnek.” – írja róla a kiadó ismertetője a www.semmelweiskiado.hu

■ Kopper László

portálon. Mondhatni kötelező olvasmány ez a könyv azoknak a klinikai onkológusoknak, akik nem csak alkalmazni, de érteni is akarják, miféle fegyverrel küzdenek az emberiség egyik legnagyobb ellenfelével, a rákkal szemben folytatott molekulaháborúban. De haszonnal forgathatják a orvosok is, hiszen számukra ezek a kérdések már a napi evidencia szintjén jelennek majd meg. És persze bárki, aki többet szeretne tudni az onkológia jelenéről és közeljövőjéről.

„Az, hogy ma molekuláris szinten szövegezzük a gondolatainkat, az annak a fantasztikus technológiai – beleértve az informatikát – fejlődésnek köszönhető, amely napról napra az újdonság erejével lepi meg még a legtapasztaltabb szakembert is. Persze vannak stratégiai vonulatok, főcsoportok, de ahogy ma egy sejtet szét tudunk szedni, az valami bámulsos. Rabul is esünk sokszor a legújabb kitek, masinák látványának, birtokba akarjuk venni őket, néha még akkor is, amikor éretlenek vagyunk rá. Azért a molekulák valóban itt vannak, egyre többet árulnak el, és ahhoz, hogy kellő ügyességgel tudjuk befolyásolni tetteiket, nem árt ha felismerjük szerkezetüket, funkcióikat, az azt molekuláris szinten végezzük a diagnosztikát.

Hol a sejtben, hol a darabjain.” – mondja Kopper László.

A könyv szerzői: **Kopper László** és **Tímár József**. A „Diagnosztika PCR-rel és társaival” c. fejezetet **Becságh Péter** írta. Szerkesztő: **Vincze Judit**, grafika: **Ángyán Gergő**, felelős kiadó és a borító tervezője: **Táncos László**, a Semmelweis Kiadó igazgatója.

Következő lapszámunkban beszámolunk dr. **Kovácsy Zsombor** Egészségügyi jog címmel, a Semmelweis Kiadó gondozásában nemrégiben megjelent könyvének bemutatójáról.

Tolnai Kata

Képek a TF nemzetközi kapcsolatairól

Dr. Tihanyi József dékán és Teo Ser Luck singapuri államtitkár

2008 ERASMUS csoport

2007/08 év II. szemeszter cserehallgatói-farsangi buli